EL REY.

POr quanto por parte de vos el Licenciado Quemada Iuez de bienes cõfiſcados por el ſancto officio dela Inquiſicion, nos ha ſido hecha relacion, diziendo, que vos aueys cõpueſto vn libro intitulado: Queſtiones ſobre bienes confiſcados al Sancto officio, en el qual hauiades gaſtado mucho tiempo y trabajo, y ſera obra vtil y prouechoſa atten to lo qual nos pidio, y ſupplico, le dieſſemos licencia, y facultad para imprimir, y vender el dicho libro. Y juntamente con la dicha licen-

cia Preuilegio para que por el tiem
po que nuestra merced, y voluntad
fuesse ninguna persona le pudiesse
imprimir, ni vender: so graues pe-
nas: o como la nuestra merced fues
se. Lo qual visto por los del nues-
tro Consejo: por quanto en el di-
cho libro, se hizo la diligencia que
la Pregmatica por nos aora nueua
mente hecha dispone fue acorda-
do que deuiamos mandar dar esta
nuestra cedula en la dicha razon.
E yo tuuelo por bié, por la qual da
mos licencia y facultad paraq̃ qual
quier impressor d̃stos nuestros rey
nos puedan imprimir el dicho li-
bro que de suso se haze mencion,
sin que por ello cayan ni incurran,
en pena alguna. E paraq̃ por tiem-
po

po de diez años q̃ corran y ſe cuen
ten deſde el dia dela data deſta nue
ſtra cedula en adelãte vos el dicho
licenciado Quemada,o la perſona
q̃ vueſtro poder ouiere ,pueda im-
primir el dicho libro . E mãdamos
que perſona ninguna ſin vueſtra li
cencia durante el dicho tiempo de
los dichos diez años le pueda im-
primir ni vender: ſo pena de per-
der todos los libros que del ouiere
imprimido,y mas veynte mil ma-
rauedis para la nueſtra camara , y
mandamos que deſpues de impreſ
ſo,no ſe pueda vender ni venda , ſin
q̃ primero ſe trayga al nueſtro con
ſejo,juntamẽte conel original que
enel fue viſto , que va rubricado y
firmado al fin del de Domingo de

çauala nuestro secretario de cama ra delos que residen en nuestro cõ sejo, paraque se vea si la dicha impression esta conforme al original. Y se tasse el precio porq̃ se ouiere de vẽder cada volumen so pena de caer y incurrir en las penas contenidas enla dicha prematica y leyes de nuestros reynos, y mandamos a los del nuestro consejo presidentes y oydores delas nuestras audiẽcias alcaldes alguaziles dela nuestra ca say corte y chancillerias, y a todos los corregidores assistentes gouernadores alcaldes mayores y ordinarios, y otros juezes y justicias qualesquier, de todas las ciudades villas y lugares delos nuestros reynos y señorios, y a cada vno, y qual

quier

quier dellos, anſi a los que agora ſon, como a los que ſeran de aqui adelante, que os guarden y cumplan eſta nueſtra cedula y merced que anſi vos hazemos, y que contra el tenor y forma della: no vayan, ni paſſen, ni conſientan yr ni paſſar por alguna manera, ſo pena de la nueſtra merced, y de veynte mil marauedis para la nueſtra camara. Fecha en Monçon a treynta dias del mes de Septiembre de mil y quinientos y ſeſenta y tres años.

Yo el Rey.

Por mandado de ſu Mageſtad
Franciſco de Eraſſo.

Directio Auctoris,

ILLVSTRI ſimo ac Reuerēdiſſi- mo Domino. D. Fer dinādo Baldeſio Ar chiepiſcopo Hiſpa- lēſi. Regnorū Hiſpa nię generali inquiſi- tori Licenciatus Ga- briel a quemada To

letanus confiſcatorũ bonorum inquiſitionis toletanę Seguntinæ, Segouiẽ. et Abulen̄. Diocęſum Iudex. S.P.D.

VEREAF firmare auſim, Illuſtriſſimæ ac Reuerendiſſimæ præſul neminem ex noſtris hiſce temporibus inueniri eorum quibus ſunt,

aut fuerunt Sanctæ Inquisitionis negotia iniunta, siue, Ciuilia, siue, criminalia: quem non Illustrissima dignatio tua, magna ex parte experimento , et vsu antecellat: aprincipio enim sub CHAROLO. V. Imperatore Rege nostro electus a consilijs sanctę ac generalis inquisitionis fuisti et inter antiquiores annumeratus consiliarios. Vnde eruditione tua conspecta: et in corruptis moribus cognitis fori Regij Valesolitani maior Cancellarius designatus es ac deinde Regij senatus preses constitutus . Postremo Regnorum Hispanię generalis inquisitor, quibus magistratus gerendis, quot christiano orbi attuleris commoda omnibus esse prespicuũ puto

to. Qua ex cauſa dum tot annos in hac verſaris paleſtra, egoquæ viciſſim operam meam in eadem pono Illuſtriſſimę dignationi tuæ cognitus fui, vtpote qui adoleſcens adhuc bienio poſtquam a Salmanticenſi Academia exiui iudex fiſci Toletanæ Inquiſitionis creatus ſim, eodem fere tempore quo celſitudo tua conſiliarius effectus fuiſti. Porro tibi etiam innoteſcit qua cura inſudauerim, diſcernendis cauſis quę in meo foro verſantur, ex quarum aſſidua et longa exercitatione deſiderium apud me increbuit: colligendi breue compendium bonorum confiſcatorum ad queſtiones redactum: quę nimirum magis in vſu ac difficiliores forent

rent. In quo quidem efficiendo, eam michi rationē proposui, quam ab Illustri ac Reuerendissimo domino doctore Gundi Saluo de Villa Diego Obetensi Episcopo, ac palatij Sacri auditore obseruatam videbam, tot videlicet ciuiles in serendo questiones quot ille criminales de eadē retractauerat, compertum sane habens hoc opere me non modicam vtilitatem neotericis iudicibus, qui has causas tractaturi essent allaturum fore. Qui licet literis clari veteranis tamen in hac materia non admodum triuiali cedant, oportet, verum Dei opt. max. ope. heresibus ab his regnis exterminatis. Iudices fisci superuacaneos futuros esse credens decre-

ueram, Sane ab incepto desistere. Sed pro dolor consideranti tot quotidie emanantes errores, ex per itiosissima execrabilis Lutheri secta in quos non pauci ex omni conditione homines prolapsi sunt, nec non Mosaicam reuiuiscentem legem, multosquæ fuisse his temporibus ob vtrosquæ errores graui punitione damnatos. Vtile visum fuit intermissum studium resumere et inceptum opus ad finem perducere. Potius Deo Sacrequæ Maiestati ac publice vtilitati deseruiens, quam propriæ gloriæ mercedē ex adeo paruo opusculo expetans. vnum tamen eius lectores admonitos volo, me priusquam ad huius rei cōmentationem animum ap-

plicauerim, dedisse operam volu-
minibus desisco a doctissimis viris
Frãcisco Lucano, et Martino Lau-
densi scriptis, accurate euoluendis.
Nam si illi ea quæ a me nunc ædun
tur alioquim tractassent, operam in
hac re meam superuacaneam esse
existimabam. At illis diligẽter per
lectis nihil eorumquæ a me dicun
tur preter vnam aut alteram quæs
tionem aut ad summum tertiam
disputari comperi, easquę confus-
se parumquæ ꝙ ad vnguem explo
ratas, id autem vt hoc potissimum
tempore publicarem tuę, amplitu
dinis erga me fauor et benignitas
coëgit, quem cum precipuum pa-
tronum ac protectorem habeam,
eius correctioni quicquid idest, su

bijcio

QVESTIO Prima

PRimo quero vtrum Iudex fiſci poſſit eſſe iudex interpriuatos tam in cauſis fiſcalibus quam in alijs cauſis, vel eſt neceſſe quod ſit iudex inter fiſcum et priuatum. Et eſt dicēdum quod non poteſt eſſe iudex inter priuatos ſed requiritur quod cauſa vertatur inter fiſcum et priuatum per totum titulum. C. Vbi cauſę fiſcales ſiggnanter per tex. in dicta. l. ad fiſ-

cum. C . eodem tit . nisi in casu.l. Siquid eodem tit. Vbi procurator Cesaris qui est iudex fisci vt dictũ est cognoscit interpriuatos, quando ambo vel alter eorum sunt conductores bonorum Cesaris, et etiã cognoscit inter priuatos in anexis vel conexis bonorum fiscalium.ita tenent Salice, er Paulus Castrensis in.l.cum vendente. C. Vbi causa. fisca. per tex . ibi licet contrarium teneat glos.ibi quam tenet angel. dicens quod ibi fuit prorrogata iurisditio p partes. Sed bal.et Salice. tenent contrarium dicentes illam glos.diuinare dum voluit quod ibi fuit prorrogata iurisditio, et ideo non est tenenda ex quo infertur ad questionem singularem et quo

tidia-

tidianam ſi hereticus et alter cum eo obligantur tanquam duo rei debendi inſolidum cum renuntiatione legum, et creditor vult conuenire conſocium heretici ante alium iudicem, qui quidẽ hereticus erat principaliter obligatus quia ad cũ peruenit pecunia, quod iudex fiſci erit index inter has perſonas priuatas, quia eſt anexum et conexũ bonis confiſcatis propterea quia tex. in dicta. l. cum vendente diſponit quod ſi aliquis emit a fiſco aliquam rem nomine alicuius, eius mandato poterit conuenire mandatorem, coram procuratore ceſaris, vt redat ſibi pecuniam et ſic erit iudex interpriuatas perſonas, propter anexionẽ et conexionem

QVESTIO

bonorum fiſcalium, et hoc non eſt
parui momenti et multo-
tiens ſic iudicaui
et inhi-
bui
alijs iudicibus volendtibus
cognoſcere de
cau-
ſa.

QVESTIO SECVNDA.

SEcundo Quero an iuriſditio iudicis fiſci ſit prorrogabilis ad alias cauſas nõ fiſcales inter perſonas priuatas, et videtur quod Abb. decidat hác queſtionem in terminis in. c. p. et g. de off. deleg. 5. col. nume. 19. vbi dicit quod de vna ſpecie iuriſ-

ditionis ad aliam non poteſt fieri prrogatio, cuius verba ſunt quod ſi iudex eſt deputatus ſuper mercantias, eius iuriſditio non poteſt prorrogari ſuper alijs ſeparatis, vel ſi eſt deputatus ſup maleficijs, non poteſt prorrogari in ciuilibus, qa oportet quod illam iuriſditionem habeat in ſubditos, vt poſsit prorrogari in extráeos facit .l. teſtamẽta. C. de teſtamen. et ita tenẽt ibi cinus et recentiorés, et bal. in. c. de cauſis numero. 25. de offic. deleg. et eſt comunis opinio. ſecundum Iaſo. in. d. l. teſtamẽta, licet alij cõtra et ſic videbatur dicẽdum quod extra cauſas fiſcales non habeat locum prorrogatio iuriſditionis iudicis fiſci, ſed hoc uon obſtante de-

ter-

terminatur cõtrarium per tex. expressum in.l.1.C.de iurisditio.omni. iudi. qui si ignoraretur responderetur contrarium per supradicta quem tex.allegat.Iason.in dicta.l. testamenta.1.cola.numero.1.sed maximum dubium est, de quo vidi dubitare in consilio Inquisitionis si potest fieri prędicta prorrogatio tacite, nam licet verum sit et comunis opinio.quod in prorrogatione sufficiat tacitus consensus,vt tenet. bar. in.l.1. ff. de iudi. et inocẽ.in.c. ad petitionem de acusa.et abb.et recentiores ibi et in dicta.l.1.ff.de iudi.prædicta.l.1.C. de iurisditione omni.iudi.videtur loqui in expressa prorrogatione, dum dicit text.cum ipsi eum iudi

cem ellegeritis, et is consentientibus aduersarijs sententiam tulerit, nihilominus tamen est dicendum quod dicta.l. habet locum in prrogatione tacita. Ita tenet. abb. in.c.significasti de foro compe. 6 colu.numer.18.angel.in.d.l.1.C de iurisditio,omni iudi.Bar. in.d. l.1.ff. de iudi. Andrea de isernis in constitutione neapoli. incipiente statuimus.col.5.fol.42.et sic pronunciaui in causa ardua et mea sententia fuit confirmata in consilio Inquisitionis, inter marchionē de Villena et heredes Ioāne Gomez de sant Martin incole ville de Escalona, quia ex tacita prorrogatione fui iudex inter easdem priuatas personas.

QVESTIO TERTIA.

∴

TErtio quero, et est quotidiana et singularis questio, susceptor bonorum fiscalium vendidit aliqua bona fiscalia nomine Fisci: et tertius comparet intentans rei vẽdicationem vel aliam actionem, petendo prædicta

bona aduersus possessorem, et agit coram iudice rei sequendo eius forum et cum fiscus et susceptor eius nomen teneatur de euitione, est dubium si fiscus et eius susceptor debet deffendere emptorem vel possessorem, coram procuratore Cesaris et sic trahere actorem ad iudicem fisci, et iudex fisci debeat inhibere iudici rei, et videtur quod prędictus susceptor debet deffendere emptorem vel possessorem coram suo iudice, per tex. expræssum in. l. venditor. ff. de iudi. vbi venditor quantum cumquæ priuilegiatus tenetur deffendere emptorem coram suo iudice: et hinc est quod clericus vēdens rem laico, tenetur deffendere eum coram iudice seculari:

ri:vbi emptor laicus conuenitur,vt tradit abb. et. dd. in. c. fi. de emptio,et vẽdi, et Burgensis ibi num. 16.soci. in cons. 91. volumine. 3. et est glo. in. c. Clericus nullus. 11. q. 1. et est comunis opinio. secundum Florianũ in. l. fi. ff. de noxabilibus et est. l. partite. tt. 6. 1. parti. l 57. finalibus verbis, sed in fisco est aliter quia potest trahere ad suum iudicem actorem tex. singul. in. l. 3 C. de iure fisci lic. 10. et ibi Bartu. et clarius pla. quem dicit vnicum tenet Paulus Castrensis in. d. l. venditor Florianus in. d. l. fi. §. fina. de noxa et sic practicatur quotidie et multotiens prati caui.

QVE-

QVESTIO QVARTA.

∴

QVarto quero aliquis comiſſit crimen hereſis. vel. l. maieſtatis ꝑpter quod ipſo iure a die comiſsi criminis confiſcantur eius bona, vt in.c. cum ſecundum leges de hereti.lib.6. et in.l. Quiſquis. C. ad legé iuli. maieſta-

iesta,et in.l.2.et.4. tt.2. 7. parti. vxor heretici petit a fisco dotem vel alia bona quæ dicit tradidisse ad matrimonium et ad fundãdam suam intentionem, docet instrumentum dotis cõfessionatum cum renuntiatione exceptionis non nu merate dotis, et non docet pertes tes, vel fidem Tabellionis, vel aliter de numeratione est dubium. An sufficiat hæc probatio ad obti nẽdum, et dico, quod est casus expressus qui determinat hanc questionem in. l. siquis post hac. C. de bonis proscripto vbi tex. probat, et dicit clare, quod non sufficit instrumẽtũ cõfessionatũ, sed qđ vere constet de numeratione, ibi, dum dicit tex. dos etiam nõ que aliquo-

tiens

tiens inaniter. dotalium instru-mentorum tenore cōscribitur sed quam se corporaliter tradidisse do cuerit represententur, quem text. ad hoc alegat pala. Ruui. in Repeti. c. per vestras fol. 18. quod est contra Paul. Castren. qui tenet in. l. Si marito. ff. soluto. marit. quod creditur instrumento dotis confessionatę in preiudicium fisci, si est lapsum tempus opponendi exceptorem non numerare dotis, vel est renuntiatum prædicte exceptioni: sed in hoc est distingendum ꝙ si instrumentum dotalę est factum ante comissum delictum cum interuallo temporis. Probatur dos per instrumentum dotale confessionatum continens renuntiationem

exceptionis nõ numerate dotis,ſed ſi poſt comiſſum crimen vel paruo tempere antequã comittatur, non ſufficit inſtrumentum confeſſionatum,niſi probetur vera numeratio,hanc diſtintionem fecerunt. Salic. et angel. in:d. l. Siquis poſt hac, Andre. de iſernis. §. I. in autẽ. de ſtatu. ver. diffidamus colligitur hęc diſtintio ex notatus per, Bart. in.l. poſt contratum. ff. de donatio, et per decium conſ. 2 3 5. vbi loquitur magiſtraliter in hac materia nec obſtat quod dicit Paul. qđ fiſcus habetur loco mariti, q̄a imo habetur loco creditoris, vt eſt gloſ. ſingul. in. d. l. ſiquis poſt hac qua tranſeunt ibi doctores, ad cuius cõfirmationem et corroborationem

facit quia in delictis quasi contrahitur, vt in.l.imperator. ff. de iure fisci, et in.l. fi.C. de fundis patrimo. lib.11.vnum non omitto quod est satis singulare et quotidianum ad propositum quod etiam si non cōstet dotem fuisse vere numeratam aliter quam ex eius cōfessione, presumitur vere fuisse numeratam siue fiat confessio, ante matrimonium siue eo constante, quādo precessit promissio dotis. tex. mirabilis in.l.in contractibus.§. sed quoniam. C. de non numera. pecu. ita intellexerunt ibi Salic. et Paul. Castrensis, et Ioan. Andre. in additio, ad specul. titul. de donatio. inter virum et vxorem in Rubrica. Romanus in cons. 445. Paul. de Castro

ſtro in conſ.383. 2. volumi. Soci-
nus in.l.1.numer.55. ff. ſoluto ma
trimonio. Alexand.in.l.penulti.§.
Si vir.ff.ſoluto matrimon. et eſt
comunis opinio, vt teſtatur
Cobarruuias.lib.1.Reſu.
c.7.numer.6. qui
acumulat plura
in propo
ſito.

QVE-

C

QVESTIO QVINTA.

QVINTO QVERO. Si fiſcus habet bona cõmunia cum priuato poſsit alienare totam rem tam partem ſocij, quam ſuam contra volũtatem ſocij, et dico quod ſic, et ita praticatur per tex.in.l.2.C.de cõmu-

muni,rerum,aliena,et in.l.1.C.de venditione rerum fiscalium cõmuni cum priuatis.lib.10.et in.l.54. tt.5.par.5.qđ est intelligendũ quãdo dicta bona nõ recipiũt cõmodã diuisionem, vt afferat pars respectu partis tantam vtilitatem quantam affert totum respectu totius, vt notant doctores in.l.4.§. cato. ff.de verbo, obligatio. et declarat glo.et Pla.in.1.l.1.C.de vẽditio rerum fisca. cõmuni, cum priua supra allegata,et est quędam instructio Inquisitionis facta in secunda congregatione instructio num.23 quę concordat cum Iure cõmuni, et intellige secundum Pla.in d. l.1. quod licet recipiat comodam diuisionem,potest vendi integra si fis-

cus vendens totam rem reciperer vtilitatem quia pluris venderetut vendendo totam rem,et ita ſentit prędicta inſtructio , vnum non omitto quod prefertur ſotius volens emere prędictam partem pertinentem fiſco: vt eſt tex.in.d.l. 2. de comuni rerum aliena, et ibi doctores et Bal.in l.fi.C. de iure emphiteo,et Iaſo. ibi in.3. col.

.:.

QVESTIO SEXTA.

SExto quero: Si stante hodie .l. taurina. 77. disponente quod ppter delictum mariti, etiam si bona eius confiscentur ipso iure, mulier non debeat amittere dimidietatem bonorum lucratorum constante ma-

trimonio. Si erit hodie iudicandũ idem in bonis confiſcatis ante prędictam.l. et eſt dicẽdum quod nõ debet amittere medietatem bonorum acquiſitorum indiſtincte, ſiue fuerint acquiſita ante illam.l. Siue poſtea, et ita determinat Didacus de Seg. in ſuo tractatu de bonis lucratis conſtante matrimonio. fol. 33. licet tanquam iudex fiſci in ciuitate Salmanticẽſi iudicauit contrarium, et minus bene, quam ſententiam vidi, et ſententias contrarias, quas protulerunt doctor de Valliſcuſa primus iudex fiſci huius Toletanæ Inquiſitionis et decurio ſeu rector huius ciuitatis Toletanæ qui fuit colegialis colegij maioris diui Bartholomei in dicta ciuita-

uitate Salmãticensi, et licenciatus Corral, qui fuit iudex fisci inquisitionis Abulensis qui fuerunt admodũ literati, et maxime authoritatis et prędictę sentẽtię fuerũt in meo tribunali presentate, in ꝓcessu qui erat inter marchionem de Villena et heredes Ioannę Gomez de Sant Martin, de quibus supra fit mẽtio in secunda questione, et ita intrepide iudicandum est: et sic iudicaui in dicta causa quę lis ad huc pendet in gradu appellationis in consilio Inquisitionis, et licet de iure sit verum, hodie tamen nõ est dubium, per quandam declarationem regis Catholici Ferdin. quam fecit Anno. 1511. in ciuitate Hispalẽsi, que extendit leges taurinas ad causas

preteritas nisi in legibus in quibus dicitur. (DE AQVI ADELANTE,) et ego nunquam du bitaui nisi quod idem est iudicãdũ de bonis lucratis ante illã. l. Sicut de lucratis post eam, quia comunis sententia doctorum Hispaniorum est, quod eo ipso quod est aliquid acquisitum inter maritum et vxorem constante matrimonio, transfertur pro dimidietate dominum, et etiam possessio in vxorem. Ita tenet Suarez, in. l. 1. foro legum lib. 3. tt. De las ganancias, fol. 24. Ioa. Lopez de Pala. rubi. in. c. Per vestras de donato. fol. 39. et melius fol. 31. co. 1. Antoni9 Gomez in. d. l. Thauri. allegat tex. in. l. 1. in fine cum lege sequẽti. ff. pro sotio:

er-

ergo non poteſt maritus ei pręiudi
care argumen.tex.in.l.id quod no
ſtrum.ff. de regul.iuris,et ſic eſt cō
cluſio veriſsima quod ante illam.l
non potuerunt confiſcari bona lu-
crata ex parte mulieris non comit
tentis delictum,ſicut nō perdit do-
tem, vt in. c. decreuit de hereticis
lib.6.et in.l.ob maritorum.C. ne
vxor pro marito,et in terminis te-
net prędictus Pala.ruui in prędicta
repetitio.fol. 39. qui reſpondit ad
illud de quo poteſt argui quod ma
ritus poteſt alienare bona acquiſi
ta durante matrimonio per.l.4.
tt.4.lib.5. ordina.et.l.ſtili.205.
et quod per delictum videtur alie-
nare quia in delictis quaſi contrahi
tur vt in.l. imperator. de iure fiſci

.ff.et in.l. fi.C. de fundis patrimo. 11.et inter alias respõsiones, est pe rentoria quod maritus potest alienare bona lucrata constante matrimonio in casu licito, et non dolose vt ex predictis legibus colligitur En quãto dizen que lo pueda enagenar el marido (cessante fraude.) Secus in casu illicito delinquendo, quia delictum non comittitur sine dolo, vt nota. in.c.1.đ presumptio: et in.l. Si nõ cõuicij. C. de iniu .notat. bar. in.l.aurelius.§.seiã de libera.lega. et non solum dolo se non potest alienare predicta bona, sed etiam sine dolo quãdo alienat titulo lucratiuo, donando maritus predicta bona quesita constãte matrimonio, sine licencia vxoris,

ris, tenet bal. in conſ. 103. prima parte Iaſo. in. l. contra iuris regulas ff. de pactis. col. 1. Pala. Ruuij in dicta repetitione. fol. 40. ex quo infert ipſe ſingulariter ꝙ maritus nõ poteſt dotare filiam ſuam prioris matrimonij, ex bonis acquiſitis cõſtante ſecundo matrimonio, et ſi dotauerit mulier accipiet tantũdem ex bonis lucratis quod tenet in dicta repetitio. fol. 33. 3. col. facit tex. expreſſus in. l. ſotius pro filia. ff. ꝓ ſotio. Alexa. in cõſ. 48. col. 1. ver. 2. in. 1. parte incipit. Diligenter inſpectis.

QVE-

QVESTIO SEPTIMA.

SEPTImoQuero, Vtrũ ſuſceptor dũ vindicat bona alienata ab heretico poſt delictum comiſſum teneatur reſtituere precium emptori, et videtur dicendum. Quod non quia certum eſt quod per confiſcationẽ

bo-

bonorum transfertur dominiũ in fiſcum, vulgatus tex. in dicto capi. Cum ſecundum leges de here. lib. 6. et in. l. quiſquis ad. l. Iulian. maieſtat. C. et in. l. 5. tt. 2. 7. partita, et ſic poteſt agere rei vẽdicatione, ſed intentans Rei vendicationem non tenetur reſtituere precium, vt in. l. Si mancipiũ et in. l. Mater. C. de Rei vendicatio. l. Sciens. C. ad vellia: Sed contrarium probatur in. l. 3. Quod metus cauſa vbi reſtituitur precium, ſed prædicte leges cõcordantur per glo. in. d. l. 3. et in. l. 1. Si vẽdito pignore agatur. C. Qđ ſi precium eſt verſum in vtilitatem vendicãtis: debet reſtituere preciũ alias ſecus, et loquendo in terminis in fiſco tenet bar. in. l. Si debitor. ff

de

de his quę in fraudem credito.bal.
in.l.fi.C.cõmũia delegatis Ancar.
in.c.fi. de p̃ſcriptio.2. notabili lib.
6.Iaſo.in.§. Itẽ ſi quis in fraudẽ de
actionibus num.39. Quia non eſt
iuſtũqđ ꝓ vna parte ſiſcus habeat
rẽ et pro alia habeat precium,quia
locuplectaretur cum iactura alie-
na,vt dicunt doctores in dicto. c.
Cum ſecundum, ſed opere preciũ
eſt videre et neceſſarium qualiter
dicatur verſum precium in vtilita-
tem heretici et ſic fiſci,et eſt dicen-
dum quando inuenitur precium in
bonis heretici,quod recte declarãt
Ioãnes, Andre. et Ancarra.et Do-
minus Philippus in.d.cap. Cum ſe-
cundum leges,et alio modo, dici-
tur precium verſum in vtilitatem
fiſ-

fiſci,ſi hereticus aliquid emit ex ea pecunia quę eſt in bonis heretici vel ſi eam conuertit in vtilitatem bonorum et illa vtilitas venit ad fiſcum, et multo magis ſi interuenit permutatio, et rem permutatam habet fiſcus, et hæc eſt comunis ſententia doctorum ſupra relatorũ et probatur in.l. Si cum dotem. §. vltimo ſolu.matrim.ff. et in.l.imperator.§.vltimo cum.l.ſequenti ff.delegatus.2.et aliter dicitur verſum in vtilitatem fiſci,cum ex pecunia data heretico ille ꝓprijs creditoribus ſoluit quibus fiſcus ſoluere tenetur,tunc enim reſtituendum eſt emptori,vtputa quia creditores fuerunt facti ante delictum comiſſum quia merito ſtare cenſetur, vt

in:

in.l. Idem seruandum. ff. delegat. 2. omnia hæc explanat dominus doctor Simancas vir doctissimus et expertus in tractatu de hereticis in.c. 9. tratans de bonis hereticorum num. 21. vbi determinat quis teneatur probare precium versum esse in vtilitatem heretici et per cõsequens fisci et in num. 26. determinat quod emptor, et sic reus tenetur probare precium cõuersum in vtilitatem bonorum argumẽto eius qui cum ecclesia vel ciuitate contraxit authentica hoc ius porrectum in fine. C. de Sacro sanct. ecclesi. ad ibi dicta me remitto, vnum tamen non omitto quod est satis singulare ad propositum et quotidianum et necessarium. Si he

re-

reticus ex causa necessaria aliquid alienauerit pro victu, et vestitu, et medicinis talis alienatio sit licita vt non posit fiscus rectratare eam quod videtur tenere Couarruuias lib. 4. decreta, parte. 2. c. 6. §. 8. num. 9. allegat Paulum de Monte Pico, et Ioanē Anibal in. l. Post contratū num. 4. ff. de donatio, et Syluest. verbo heresis. 1. q. 8. Licet ex Bar. in. dicta. l. post cōtractum in secundo tempore posit contrarium colligi, tamen dicit quod est equior. 1. opinio. idem tenet dictus Simancas loco allegato. 25. num. Salua eorum pace ego non credo esse veram dictam opinionē, quia certum est quod adie comissi criminis ipso iure confiscantur bona

et hereticus amiſsit adminiſtratio-
nē bonorũ : et transfertur dominiũ
in fiſcum,vt in. d.cap. Cum ſecun
dum leges,et alia iura concordan-
tia.ergo cum non ſint bona ipſius
heretici ſed fiſci,ex bonis alienis nõ
poteſt hereticus ſe alimentare, et
conſumere bona in ſuam neceſsita
tem, et licet hęc oponio ſit verior,
prima opinio eſt equior, quia fun-
datur ſuper equitate. Vnum tamẽ
dixit Couarruuias loco allegato
quod hæc alienatio mãeret firma,
quod eſt contra tex. in dicto.c. cũ
ſecundum leges, et alia iura cũ eo
concordantia, quia poſt delictum
cõmiſſum nõ poteſt hereticus trãſ
ferre dominium in tertium ,,et ſic
etiam ſi ſit vera opinio quod here-

ti-

ticus posſit alimentari ex bonis cō
fiſcatis, nihilominus tamen poterit
fiſcus vendicare rem reſtituen
do præcium, et hoc eſt ve
riſsimum, et indubita
tum, et tenet
dictus
Si
mancas loco
allega
to.

QVE-

QVESTIO

QVESTIO OCTAVA.

OCTAVO QVERITVR et eſt queſtio val de dubia, et non reperio aliquem tetigiſſe eam, ſi alquis hereticus de ficit in compurgatione et propter hoc punitur tanquam conuictus, et

alie

alienauit bona quæ vẽdicat fiſcus, et cum bona confiſcentur a die cõ miſsi criminis, ſi cẽſcatur probatũ delictum tempore quo teſtes depo ſuerunt de hereſi vel tempore quo deficit in compurgatione, et mihi videtur quod tempore quo deficit in compurgatione, ad quod pondero tex. in. c. cum contumacia de here. lib. 6. iunta glo. ibi quæ eſt ſingularis ad propoſitum vbi dicit quod poſtannum habetur pro con uicto ille qui reſponſurus eſt de fide, et ſic attenditur tempus preſens vt habeatur pro conuicto, et non tempus quo depoſuerunt teſtes, ad idem facit tex. in. c. excomunica-mus El grande in principio. §. qui autem ibi loquendo in deffectu cõ

purgationis, dicit quod tunc venit condẽnandus, dum deficit in compurgatione, pódero dictioné tunc, quæ denotat extremitatem tempo ris, vt in. l. 4. ff. de cõditio, et demo stratio, nam in eo quod dicit tex. tanquam hereticus, tunc est condé nandus, videtur, quod tunc tempo ris sit probatum delictum, et non tempore quo deposuerunt testes, et hanc ponderationem audiui a quodam literato antiquo fecisse, doctoré de Segura in voce ad hoc propositum, se audiente. preterea quando quis ficto modo condẽnatur, non debent in preiuditium ter tij: probationes interpretatiue exté di, nec ficta probatio preiudicat ter tio, ita in terminis tenet Ancarr. in

dicto cap. cum contumacia per no tata per Bar. in. l. eius qui delatorem. ff. de iure fiſci, vbi dicit Anca. quod licet effectus vere confeſsionis tranſeat in heredem: non tamẽ effectus fictæ confeſsionis, et multo magis cõtra tertium, ſed confeſſio eſt probatio vt in toto titulo de confeſsis. ff. et. C. et per Ioanẽ Andre. et abb. et Feli. in rubrica extra de probatio. Ergo, ſequitur quod debet attendi tempus condẽnationis, et non tempus quo teſtes depoſuerunt. ad quod facit conſiliũ Calderini in cõſi. 5. de hereti. quod ad hoc allegat Philippus Francus in. d. c. cum contumacia vbi dicit, qđ nõ cenſetur hereticus interim, quia nõdũ eſt ꝓbatũ đlictũ, facit tex. cũ

 gl.

gl. et ibi docto. in. c. inter solicitu dines de purga. cano. et sic nunquã Inquisitores petendo ab eis tempus delicti voluerunt prebere nisi sententiam defficientium in compurgatione post multas altercationes inter eos et studio, et audiui Archiepiscopũ Granatensem Frãciscum de Herrera qui fuit preses Cancellarie Granatẽsis, dum esset inquisitor, huius ciuitatis inquisitionis noluisse dare fiscali nisi sententiã deficientis in cõpurgatione, et prædictus Archiẽps fuit maximus literatus in vtroquę iure, et collegialis collegij Maioris diui Bartholomei Salmãticeñ. ciuitatis et cathedraticus illius vniuersitatis, et consiliarius Inquisitionis.

QVESTIO NONA.

NOno quero vtrum contra ementem rem ab heretico, poſt delictum ab eo comiſſum. Si immediate habuit ab ipſo ſit procedendum via executiua vel ordinaria; et eſt dicendum quod vía ordinaria, quia de iure cō muni nunquam ꝓceditur via exe-

cutiua,etiã si actor habeat reũ,obli
gatũ per scripturã publicã.tex.sin-
gula. secũdũ doctores ibi in.l. mi-
nor.25.annis, cui fidei cõmissum.
ff.đ mino.quẽ cõmẽdat Ias. in.l.fi.
de ędicto diui Adria.et Suarez in.l
post rẽ đ re iudica.ff.fol.120.et sic
requiritur libellus et processus iudi
ciarius de iure communi, et ad idẽ
est tex.in.l.3.C.de exceptio.rei iu
di.et in.l.4. §. condennatum. ff.
de re iudi. et si hodie ꝓceditur via
executiua,est ratione clausulæ gua
rentigiæ,quæ ponitur in contracti
bus. videlicet,dedit potestatem iu
dicibus ⁊c.tenet Suar.in.d.l. post
rem fol.120.2. col. vbi tractat ad
lõgum materiam super dictã clau-
sulma guarentigiæ , et ad ibi dicta

me

me remitto. aliqui tamen ſunt caſus de iure cõmuni,in quibus proceditur via executiua,quos numerat Iaſo.in dicta. l.fi. inter quos nõ reperitur hic caſus,et ſic relinquitur diſpoſitioni iuris communis,vt in.l. commodiſsime. ff. delibe. et poſthu.et in.l.ſi cum doten.§.1. ff ſoluto matrimonio cum vulgaribus,et ponit Iaſo.in. d. l. fi. vnum caſum quotidianum et ſingularẽ, quod legatarius, vel fidei comiſſarius,poteſt agere pro legato vel fidei comiſſo,via executiua.per tex. in.§.illud verbo decreto, et ibi Angel.in authẽ.de heredi.et falcii.col 1.et dicit vnicum,quia alibi non reperitur,ſed contrarium tenet Suar. in.d.l.poſt rem.fol.116. col.2.ſatis

tis

tis ad longum,qui respondet dicto §.cum quo ego tenerem, quia singulariter loquitur, et intelligit bene tex.et fuit maximus literatus et practicus ad quem me Remitto, quia non est presentis speculationis.Et non solum non inuenitur de iure cõmuni, quod contra ementẽ rẽ ab heretico,procedatur via executiua , immo in terminis reperio contrarium tenere Anchar. Singulariter in.c.fi.de præscriptio.lib.6 2 . col . qua determinatione,posui silentium cuidam maximo aduocato consistoriali qui tenebat contrarium in casu arduo,qui pẽdebat in crimine . l . maiesta . coram me et multum instabat per tx.in .l. missi opinatores. C.de exactio.tribu. li.

10. qui cõmedatur per. Bal. et. Sal. in. l. 1. C. de conditio. ex. l. qui tex. allegatur quod contra fiſcales debitores quodcunq; inſtrumẽtum habet executionem paratam, ſed ille tex. intelligitur duobus modis, primo, ſi debitum ſit liquidum per confeſsionem, vel in eo in quo nõ cadit probabilis negatio vt in tributis, vt in. §. coges in authentica de mandatis principum, tenet bal. et Salic. in. d. l. 1. de conditio. ex. l. ita intelligit et limitauit Suarez in d. l. poſt rem fol. 16. 4. col. ibi dũ dicit addas alium caſum, ad cuius confirmationem quod non procedatur via executiua: contra emendentem rem a fiſco, facit quia contra tertium poſſeſſorem non procedi

tur

tur via executiua. Ita tenet. Bal. in
l. 1. in principio. C. cõmunia ꝺlega
idem Bal. in. l. 2. C. Aduersus credi
to. Alex. in. l. 1. §. si heres. ff. ad
trebellia. per tex. ibi qui di-
cit qđ fatui essent credi-
tores qui peterẽt exe
cutionẽ cõtra
tertios
pos
sessores. Tenet Benedictus de
barzis in tracta. de instru
mento, guarentigio.
9. questione co
lu. fi

QVESTIO DECIMA.

DECIMO Quęro. An iura conditionalia trā ſeant in fiſcum ꝑ confiſcationē bonorum. gloſ. et doctores mouent hanc queſtionem in.l.nam ad ea.ff de conditio.et demaſtratio. Alex. de Imolain.l.ſi marito.ff.ſolu.ma

trimo .et dicta glo.dixit quod nō,
quā sequntur ibi doctores et Bal.
in.l.etiam.§.fi.C.ad legem falci.
vbi illam glo. facit singularem et
vnicam. Idem dicit Bal. in. l. 1. in
penulti. colu.C.de heredibus insti
tu . quod est verum in actionibus
competentibus pro legato condi-
tionali.Ita loquitur dicta glo.secū
dum Alex.in.d.l.Si marito . Nec-
mirum quia legatum conditionale
similiter ad legatarium non tran-
sit vt in.l.si ita legatum.§.ibi si vo-
let delega.1.et in.l.1. C . de cadu-
cis tollen.§. sin autem.Sed si actio
competeret ex contractu conditio
nali: tunc transiret in fiscum , sicut
transiret in heredes.§. ex conditio
nali institu.de verbo.Pro ista que-
stio-

ſtione allegat Alex. ibi tex. notabilem et expræſſum in.l. inter Socerum.§.fi. ff. de pactis dota. quem adhoc allegat bal.in.l.1.C.de operis libertorum et in.d.l.fi.idem tenet Imola.in d.l. Nam ad ea licet Bal.in.l.Quotiens tenet contra.ff. de Nouatio, et non bene ſecundũ Alex. loco allegato, exquo infertur, quod ſi alicui heretico eſt relictum legatum conditionale, et pẽdente conditione deceſsit iſte hereticus legatarius: non tranſmittitur legatum in fiſcum.et tenet Decius conſ.235. Quod omnino eſt vidẽdum.Sed ſi hereticus fecit contractum conditionalem: et pendente conditione deceſsit, tranſmittitur contractus conditionalis ad fiſcũ.

Et est ratio, quia ea quę sunt sub cõ tractu, firmiora et validiora esse cẽ sentur, q̃ nitũtur auctoritate duorũ. vt notatur in. l. 1. C. de Pa. ideo facilius transmititur ad heredẽ. vt in. d. §. ex conditionali. Ita declarant. Fab. et Angel. in. d. §. ex conditionali. et ita heredi suo, et sibi, videtur velle cauere. vt in. l. Si pactũ cum ibi nota. ff. de probatio. facit quod habetur. et ibi Bar. in. l. Filius ff. eodem. Secus autem esset, si moreretur heres a quo esset legatum, factum sub conditione, quia tale legatum conditionale, transmittitur contra eius heredem. Vt est tex. in l. Legato sub conditione. ff. de cõdicttio, et demostra.

QVESTIO VNDECIMA.

VNDECImo quero. Si fiſc9 ſucceſsit alicui emphitheote priuati, ſi erit fiſcus emphiteota priuati, taliter quod in omnibus, et ꝑ omnia: teneatur ſeruare conditiones contractus em-

phiteosis. Ita quod teneatur solue-
re laudemium domino directo: et
quod preferatur dominus directus
si vult emere dominiũ vtile, et est
dicendum quod fiscus erit emphi-
teota priuati. Vt teneatur seruare
cõditiones contractus. ad qđ facit
regula generalis dicens. quod qui
succedit in alterius locum, eodem
iure vti đbet. Vt in regula is qui in
ius de regul. iuris lib. 6. et quod fis-
cus succedit loco priuati, loquẽdo
in fisco. tenet Bal. in Rubri. C. de
priuilegio fisci. Pla. in. l. Fundi La
piniera de fundis. patrimo. lib.
11. et ibi glo. Cum qua transit ibi-
dem Bar. et ita pronuntiaui et mea
sententia post multas altercatio
nes. fuit confirmata omnibus gra-

 di

dibus,in consilio inquisitionis. Et audiui hanc questionem non contingisse in prædicto consilio,nec in alijs tribunalibus, inferioribus iudicum bonorum confiscatorum. Et licet antea quam pronuciarem: cōsului prædicto consilio, eius consiliari non prebuerunt michi respōsum: nisi quod facerem iusticiā sicut feci. Et lis,fuit inter fiscum huius inquisitionis Toletanæ,et commendatorem Alfonsum de Escobar et condemnaui fiscum prædicto cōmendatori, soluere decimā precij, quo hereditas fuit vendita. Et est.l.expressa videri meo in.l.fi. C.de Locatione fundorum fiscali. lib.11. Vnum tamen non omitto quod est singulare ad propositum,

et contra ſupradicta. quod fiſcus eſt potens, et impotentem non poteſt res emphitheota alienari, vt eſt communis opinio ſecũdum quod notat glo. et doctores in. c. Potuit de locato, ſpecul. titul. de Loca. §. Nunc aliqua ver. 26. doctores maxime Iaſo. in. l. fi. C. de iure Emphitheo poſt glo. ibi numero. 120. Et tradit ſingulariter. Alex. in. l. Si finita. §. ſi. de vectigalibus numer. 36. de dãno infecto. qui reſpõdet poſt alias reſponſiones, quas ipſe ibi aſsignat quod ad inſtantiam domini directi: debet fiſcus cedere ius ſuũ vni priuato. A quo facilius poſsit dominus habere penſionem, ꝑ notata per Guiller. de Cuno. in. l. Si quis preſbyter, de Epiſco. et cleric.

et iſta vltima reſponſio fuit ex mé
te immolæ in. c. Ex parte đ feudis,
et facit quod notat
ſpecula. in
dicto.
§.
Nunc aliqua. verſ.
7. cũ verſ. ſe-
quen
ti.

QVE-

QVESTIO DVODECIMA.

DVODEcimo Quero. Si aliquis hereticus, cuius bona confiſcantur, eſt emphitheota, eccleſiæ, monaſterij, vel alicuius pij loci: conſolidetur dominium vtile cum directo, taliter q̃d nihil remaneat penes fiſcũ. Et eſt dicendum quod empitheoſis eccle

ſiæ non tranſit in fiſcum. tex. eſt in authen. de non alienan. emphiteo. colla. 9. §. 1. verſ. aut noſtrum erarium, per quem tex. ita tenet expręſſe Bar. in. l. Si finita. §. Si de vectigalibus. 12. colu. ff. de damno infecto. Et ibi Alex. tenet. Bal. et Salic. in. l. Si quis pręsbyter la. 2. C. de epiſ. et cleri. Ancarra. et doctores per tex. ibi in. c. felicis de penis lib. 6. in. §. Si q̃ pena, et eſt ratio, quia emphitheoſis eccleſiæ, Non trá ſit perpetuo in heredes extraneos, ſed in deſcendétes emphiteote. ita ſentit Bart. in dicta. l. Si finita. §. Si de vectigalibus, quia dicit ipſe, quod ideo imphitheoſis priuati poteſt confiſcari, quia perpetuo poteſt tranſire in heredes extraneos,

hanc conclusionem, tenet ibi Ludoui.roma. et preter ius commune est quædam prouisio regalis cõcessa ecclesiię Toletanæ, per reges catholicos gloriosę memoriæ, quæ vult vt non confiscetur res emphitheosis ecclesiastica, et ita practicatur, tamen est notãdum quod si ecclesia infra bienium, nompetit prædicta bona, post bienium non poterit petere, et remanebit penes fiscũ res emphitheoticaria, tex.in.d.§.1 de non alienan. emphitheo. supra allegato, quem adhoc allegat Bar. in dicto.§.Si de vecti galibus, et sic praticatur. Vnum tamen non ommitto de quo semp clamaui et nũc clamo, quod ex notatis in dictis locis signanter, per Bar.in.d. §. Si de

vectigalibus, colligitur exp̄sse, qđ quãdo de natura cõtractus res em phitheo. potest trãsire in extraneos heredes, quod tunc potest transire in fiscum. Sed sic est quod cõmuniter res emphitheo. ecclesiæ. potest transire in heredes extraneos. Ergo in fiscum, quia in contractibus cõmuniter non fit restrictio ad descẽdentes, sed in quos cumq; successores. Et ita in terminis, reperio tenere mirabiliter. Soci. in cons. 266. 2 volu. nu. 32. vbi altercat ad longũ dictã quæstionẽ, et cõcludit quod tũc potest trasire in fiscũ, cũ transit in successores extrãeos, et ibi dicit, quod ista opinio est vera, et magis communis, et etiam tenet Alex. in cons. 23. primo volu. et ideo videri

me

meo: dicta ꝓuisio regalis debet interpretari secundum ius commune, vt in. c. Causamq̃ de rescrip. cũ similibus, quod intelligatur in contractu emphitheotico concesso alicui et suis descendentibus, et secũdum hanc opinionem, quæ mihi videtur verissima de iure, deceptus est fiscus in magna quantitate, et quotidie decipitur. Sed cum sit cõsuetudo antiquissima, et in fauorẽ locorum piorum fundata super priuillegio. ab ea non est recedẽdum, et priuillegium est ampliandum, maxime in fauorem pium, vt in. c. dilecti. de donatio, et in. l. beneficium. ff. de constitutio. princi. cũ alijs, et minime sunt mutãda, quæ certam habuerũt interpretationẽ, vt

vt in.l. Minime.ff.de legibus, et cõ ſuetudo eſt optima interpres legũ, vt in.c.Cũ dilectus đ cõſuetudine.

Poſtquam hanc queſtionem examinaueram, in inſtructionibus impreſsis, quas non habebã, vidi aliquas ꝓuiſiões, vel inſtructiones, emanantes, a cõſilio inquiſitionis, circa bona cõfiſcata. Inter quas vidi quãdã epiſtolã miſſam a prædicto conſilio, cuidã ſuſceptori Inquiſitionis Abulẽſis, et Segouiẽſis: qui nominabatur, Alfonſo Hernandez de Mojados: qui dubius đ hac queſtione, conſuluit prædicto conſilio, et prebuerunt ſibi reſponſum, quo determinatur prędicta queſtio, cuius tenor talis eſt.

Yo

QVESTIO

Yo Alonſo Hernandez de Mojados Secretario del cõſejo de la Reyna nueſtra ſeñora, y ſu Receptor de los bienes confiſcados por la ſancta Inquiſicion en el obiſpado de Cartagena doy fe. Que ſiendo Receptor de los bienes cõfiſcados en los obiſpados de Auila, y Segouia. cõſulte ciertas coſas tocantes a mi officio de Receptor con los ſeñores del conſejo de la ſancta Inquiſition, que a la ſazõ eran. Entre las quales conſulte: como la ygleſia de Auila pedia ciertas caſas cõfiſcadas (cõſus mejoramientos:) diziendo. Que tenian ſobre ellas cierto cẽſo emphitheoſin: a lo qual me reſpondieron vn capitulo de tenor ſiguiente.

Quã

❧ Quanto a las casas que dezis que ay en essa ciudad de Auila, que son cẽsales, (aun que en poca summa) a la yglesia: y hã hecho grandes mejoraciones los q̃ las tenian. Bien sabeys la pratica q̃ se ha guardado, que es lo que el derecho dispone. Que si son los contratos de emphitheosin, aora sean por vida, o vidas de dos o tres personas, o perpetuos: si tienen aquellas condiciones que tiene el cõtrato emphitheosin, que son: Que no las puedẽ vender, o enajenar: sin requerir primero a la yglesia, y quando dieren su consentimiento, que

lle

lleuē cierta parte del precio q̄ dan por ellas, o el diezmo: o la veyntena: y que si cessaren de pagar por dos años o tres: que caygan en cōmisso. ⁊c. Estas tales condiciones aun que sean puestas en contrato que diga: que es de cēso perpetuo: no se entiende sino emphitheosin. E si la yglesia, o yglesias, las quierē o demandan dētro de dos años del tiempo que se confiscaron, al tiempo de la declaració del herege, hā se de dar con todas sus mejoras a la yglesia. Porque aquellas condiciones puestas assi, paresce que el dominio directo esta cerca de la yglesia, y el vtile tiene el q̄ las possee, y aq̄l vtile buelue se al directo, quando el señor que es la yglesia lo quiere

re demandar: pero ſi el contrato di xeſſe que ſe lo da àcenſo perpetuo, para ſiempre jamas: y que pueda vender y enajenar. &c. con tanto que pague de cenſo cada año tanta quantia, ſo pena del doblo, y no pone otra condicion alguna: entõces es del fiſco: y no tiene que hazer la la ygleſia, porque traſpaſſo aſsi el vtile como el directo dominio: y no quedo nada en ſu poder, ſaluo aquella pena que ha de lleuar: y eſto aſsi ſe ha practicado y guardado en los ſemejantes caſos q̃ han occurrido en la Inquiſicion. Nueſtro ſeñor proſpere vida hõrra y perſona: de Barcelona treze de Hebrero. A lo que mandardes, El Dean de Toledo, Alonſo Hernan-

dez de mojados.

Sed licet non ſit recedendum a prædicta prouiſione et inſtructione et practica conſuetudine, nihilominus tamen: pro me teneo eſſe verá concluſionem quá tenent Soci. et Alexan. dictis conſilijs, maxime per fundamenta, Soci. ad quæ ſi a principio aduerteretur. dicta diſtinctio ſeruaretur et practicaretur.

QVAESTIO decimatertia.

DEcimotertio quęro, si es trãslatũ bienniũ infra quod ecclesia debeat petere vtile dominium consolidatum cum directo, si potest petere restitutionem in integrum aduersus lapsum temporis, et videtur dicendum quod sic per tex. l. ait prætor. §. hodie. ff. de mino. cuius verba sunt, hodie certo iu

 re vti

re vtimur: vt in lucro minoribus succurratur. et est. §. fin. et ecclesia vtitur iure minoris. cap. 1. de restitutio. in integrum. concordat tex. in. l. 5. titu. 19. 6. par. et sic minor, et ecclesia restituuntur ad consequendum lucrum, et videtur q decidat hanc quæstionem. Bald. in. l. pupillorum. C. de repudianda hereditate. Vbi dicit quod si aliquis instituit monasterium hæredem, sub conditione, si intra annum ædificauerit hospitale, et si non ędificauerit substituit alterum monasterium, et prædictũ monasterium non ędificauerit infra annum, determinat, quod potest petere restitutionem in integrum. ad faciendum dictum hospitale. idem tenet

Roma.in singulari. 93.allegat tex. in.l.3.§.si heres. ff.de minori. sed hoc non obstante, audiui fuisse determinatum contrarium, in consilio Inquisitionis, contra hospitale que vulgarmente se dize, la puente del Arçobispo. Et licet pro nunc ignorem fundamentũ. quo se fundarunt domini consiliarij. fundamentum potest esse, quia quando agitur de lucro captando, priuilegiatus cõtra pariter priuilegiatum non gaudet priuilegio.l.verum.§.fi.ff.de mino.et.l.1. C. de priuilegio fisci.et ideo cum ambo, fiscus et hospitale sunt priuilegiati, non gaudet ecclesia vel hospitale contra fiscum suo priuilegio, sed hoc videtur contradictum Bald. supe-

rius allegatum, cum ambo monasteria de quibus loquitur Bal. sint loca pia. et ideo relinquo cogitandum, et non credo verum esse dictum Bald. quia contra iura prædicta, et hæc quæstio potest multotiens contingere.

QVAESTIO decimaquarta.

DEcimoquarto quæro, ſi aliquis emit aliquam rem a fiſco et eſt deceptus vltra dimidiam iuſti pretij. ſi poteſt reſcindere contractum. Iuxta formam text.in.l.2. C. de reſcindenda vendi. et in.l.56. titu.5. parti.5.et in.l. 4. titu.7. lib. 5. ordina-

menti. et cap. cum dilecti de emptio. et vendi. quæ iura dicunt deceptum vltra dimidiam iusti pretij posse rescindere contractum, et Ioannes de Pla. mouet hanc questionem. in. l. 3. in. 2. colum. C. de iure fisci. lib. 10. et ibi determinat. quod contra fiscum, non est locus l. 2. C. de rescindenda vendi. mouetur: quia venditio. fit subhastatione, pro quo facit. l. stilli. 220. que idem disponit. sed contrarium est verum per glos. in. l. 1. C. si aduersus fiscum, quam ibi tenet Bar. et Bald. et Salice. et Angel. et Bar. et glos. in. l. 1. ff. de iure fisci. et Doctor Loarte, in dicta. l. 3. tenet contra Pla. quia dicit, quod ad hoc est tex. de iure regni. in dicta. l. 4. titu.

7.lib.5.ordina. que diſponit in finalibus verbis.quod poteſt reſcindi cõtractus.propter exceptionem vltra dimidiam iuſti pretij,etiam ſi contractus fiat in publica ſubhaſtatione. En quanto dize eſtas palabras la ley, y eſto miſmo deue ſer guardado en las rẽtas y en los cambios y en los otros contractos ſemejables,que aya lugar eſta ley en todos los contractos ſobredichos, aunque ſe haga por almoneda. Et ſic non habet locum fundamẽtum ſubhaſtationis. quo fundatur Pla. in dicta.l.3.C.de iure fiſci.lib.10. hec eſt veritas, nec obſtat ſi dicatur quod eſt ſpeciale,vel debet eſſe in fiſco, quod etiam ſi vendat rem fiſcalem in publicaſubhaſtatione,

quod non ſit locus. l. 2. de reſcinden. venditio. quia fiſcus dum non reperitur in iure priuilegiatus. vtitur iure communi, vt tenet Bald. in dicta. l. 1. C. de priuilegio fiſci, et eſt glo. in. l. 2. de petitio. hæredi. C. et in. l. item veniunt. ff. eod. tit. §. in priuatorum cum quibus tráſeunt ibi docto. et Tiraquellus in tractatu de vtroque retractu. fol. 327. nume. 100.

QVAESTIO decimaquinta.

DECI-moquinto quęro, ſi fiſcus petit ciuiliter aliquam rem mobilem cõfiſcatam, et non poteſt probare ſuam intencionem, ſed reſultant indicia exproceſſu cõtra reum. ſi iudex poteſt ſubijcere tormentis pro inueſtiganda veritate, et videbatur dicendum quod non, quia iudicium

non eſt criminale ſed ciuile, et vbi
non intentatur accuſatio crimina-
lis,non habet locum pena corpo-
ralis.nec alia pena criminalis,vt eſt
vulgare in iure.quia pars non petit
niſi ſuum intereſſe. nihilominus ta
men,eſt dicendum. quod poteſt iu
dex ſubijcere eũ torture pro eruen
da veritate, text. ſingularis.l.1. C.
de natura liber. quem ad hoc alle-
gat Bald.in.l.1.C.de hereditа. vel
actio.vendi. vbi accumulat aliqua
fiſci priuilegia, et hoc eſt ſpeciale
in fiſco. tenet Angel.in.l. vacantia
de bonis vacan.lib.10. Bart.ibi et
Bal.in. c.2.§. ſi Titius de cõtrouer
ſia inter dominũ, et vaſſallũ, refert
et ſequitur FráciſcusLucanus intra
ctatu de fiſco in prin.ibi. 4,caſus.

QVAESTIO decimaſexta.

DEcimoſexto quęro, per quod tem pus pręſcribantur bo na hæreticorum, et in hoc ſunt plura iura diſponentia, qualiter bona fiſcalia præſcriban-tur quia text. in. §. res fiſci inſtitu. de vſucapio. dicit quod res fiſci. nō præſcribũtur. et text. in. l. intra qua tuor. ff. de diuerſis et temporalibus pręſcriptionibus, dicit quod qua-driennio, et text. in. l. in omnibus.

cod.titu. dicit,quod pręſcribuntur viginti annis.et text.in.l.quamuis. ff. de vſucapio.dicit quod per decem annos. et tex.in.l.2.de apoſtatis. C.per quinquennium. idem.l.7.tit.25.part.7.et tex.in.c.fi.§.1. de pręſcript. lib.6. dicit quod per quadraginta annos, et ſic hęc iura non ſolũ videntur diuerſa ſed aduerſa,et propter tantam veritatem iurium hęc quęſtio redditur difficilima, propterea licet inſtructio inquiſitiõis.21.determinat quod preſcribantur bona heretici,per quinqueniũ computandum a morte heretici,anteaquã accuſetur,dum tamen preſcribentes ſint catholici,et cũ bona ſide, ſentientes conditores poſtea hanc difficultatẽ in congre

gatione

gatione.2. in alia instructione,que est.1.in ordine dicitur,quod omnes instructiones seruentur, segun q̃ ha sta aqui seá guardado, saluo lo que toca alos bienes cõfiscados,lo qual queda ala dispusicion del derecho. Paul. de Castro. loquitur singula. in hac materia.in.l.fi.C.de sacros. eccles. Bart. magistraliter resumit materiá paucis verbis in.d.l.in omnibus.Fráciscus Balbus singularissime.in tracta.prescriptio. in.2.par. quinte partis principalis.in.1.questione. fol.110.abb. in.c.cũ nobis de prescriptio.in.3.et.4.col.sequédo Bar.in.d.l. in omnibus et addédo ad eũ, facit singularẽ distinctionẽ inter fiscũ ecclesiasticũ et secularẽ,et dicit quod ad prescribéda bo

na

na hæretici contra fiscũ ecclesię, requiritur spacium quadraginta annorum a tempore mortis heretici, et quod prescribentes sint catholici et habeãt bonam fidem. per tex. in dicto cap. fin. §. 1. de prescrip. in 6. qui disponit, quod prescribuntur bona confiscata per quadraginta annos, non solum contra inferiores ecclesias, sed etiam contra ecclesiam Romanam, et hoc dicit esse speciale. contra ecclesiá Romanam in hoc casu. propter fauorem posidentium catholicorum. verũ est quod dicit, quod si sunt incorporata in fiscum ecclesię Romanę requiritur spacium cẽtum annorum, quod non est in alijs ecclesijs, quia siue bona sint incorporata, siue nõ

pre-

præſcribuntur quadraginta annis. reperto. inquiſitionis in parte defunctus. et in parte preſcriptio. nulla facta diſtinctione inter fiſcũ eccleſiaſticum et ſecularem, determinat, quod requirirur ſpacium quadraginta annorum: a morte hæretici, et quod poſſeſſores ſint fideles, et quod reputetur catholicus, hæreticus, tẽpore mortis. et quod præſcribentes, habeant titulum et bonam fidem. quæ omnia diſponit dictus tex. in dict. cap. fi. in. 6. preterquam de titulo. quia nullum verbum dicit de titulo, nec requiritur titulus, de iure canonico, ſed ſufficit bona fides. vt in. c. de quarta de præſcriptio. et in cap. primo. eod. titu. lib. 6. nec, doctores loquntur

ibi de titulo. imo quod magis est, quod dicta instructio. 21. contentatur sola bona fide, et non loquitur de titulo. sed Abb. in dicto capitu. cum nobis. seruat distinctionem, inter fiscum ecclesiasticum et secularem, et declarat omnia iura supra allegata, et dicit, quod si res fisci sunt incorporata in fiscum requiritur præscriptio quadraginta annorum. vt in. l. omnes. C. de præscriptio. triginta, vel quadraginta annorum. et sic intelligitur text. per glos. et Doctores. ibi in dicto. §. res fisci. quia licet dicat dictus. §. res fisci. quod res fisci non præscribuntur. intelligitur, quando bona sunt incorporata: de præscriptione decem, vel viginti, et

triginta annorum, sed non de prescriptione quadraginta annorum, si vero non sunt in corporata, sed duntaxat delata, tanquam vacantia, vel ex causa publicata, in bonis delatis, sufficit tempus quinque annorum, in nostro casu. nam ad præscribenda bona hereticorum, sufficit quinquennium, sequendo Bart. in.l. secunda. C. de apostatis. idem tenet Philippus Francus in dicto cap. fin. de prescriptio.in. 6. et Balbus loco allegato. et sic videtur quod predicta instructio, fuit facta secundum ius, que conformat cum tex. et Bar.in d.l. 2.de apostatis: et cum glo.in.l. manicheos. C. de hereticis. et est cōmunis opinio doctrina abb. vt di

cit Balbus loco allegato, nescio quo spiritu ducti fuerunt condentes instructiones ad redendam dubiam prędictam instructioné, quia omnes cõcludunt quod in fisco seculari praescribuntur bona hęreticorum per quinquenium: computandũ a tempore mortis haeretici. et quod omnes leges loquentes. de praescriptione bonorũ delatorum in fiscum, siue sint bona vacantia. siue publicata: ex causa ex delicto, siue denuntiata; siue incorporata. seruentur, in fisco seculari. nec obstat si dicatur, quod nõ debet currere pręscriptio regi vel imperatori ignoranti: quem esse hęreticum, quia impedito agere nõ currit praescriptio: vt in.l.1.§. fina. de anali.

exce-

exceptio. C. quia respōdet Ancarra, in dict. cap. fina, loquendo in his terminis hereticorum in 9. notabi. quod in prescriptionum cursu, non attenditur scientia, vel ignorantia illius, contra quem prescribitur, vt est text. in l. fi. de prescriptio. longi tēporis. C. restat nūc, intelligere prædicta iura, quę diuersimode loquntur, et Bart. in dict. l. in omnibus, et Abb. melius in dict. c. cum nobis. dicunt provt dictum est, quod tex. in d. §. res fisci dicēs. res fisci nō vsu capi vel prescribi, loquitur in prescriptio. longi tēporis, quando bona sunt incorporata in fiscū, sed requiritur prescriptio, quadraginta anuorum. per tex. in l. non comperit de præscrip. trigin

ta vel quadraginta annorum, et sic declarant glo. et doctores in dicto. §. res fisci. et tex. in dict. l. intra quatuor. de diuersis et tempora. prescriptio. qui loquitur quadriennio loquitur quãdo bona vacantia siue delata sunt nuntiata fisco, nam lapso quadrienio post denuntiationem: prescribuntur, sed si bona vacantia siue delata nõ sunt denũtiata, tũc si prescribens habet titulum et bonam fidẽ, prescribit per decenium, et in hoc casu loquitur dicta lex, quãuis. ff. de vsucapio. aut possidentur sine tit. sed cum bona fide et prescribũtur per vigesimum annum, hoc casu loquitur dict. l. in omnibus. et quando cõfiscantur bona hereticorum, prescribuntur per

quin-

quinquennium, et sic loquitur tex. et ibi Bar.l.2. C.de apostatis. que loquitur de prescriptione quinque annorum, restat nunc intelligere, quádo bona dicantur incorporata in fiscum, et de hoc sunt iura clara in. l. si quando et in.l.si vacátia.de bonis vacantibus lib. 10.et declarat Pla.in.d.l.si vacátia, dicés quod tunc sunt incorporata in fiscũ, quá do eius nomine est apprehésa possessio, post declarationé iudicis declarátis dicta bona pertinere ad fiscũ, et in tantũ est verũ, quod nõ dicuntur incorporata in fiscũ nisi precedat declaratio, et possessionis apprehésio: quod etiá si bona cõfiscétur ipso iure. iuxta tex. in dict.c.cũ secundum leges de heretici. in. 6.

ita declarat. Pla. in dict. l. si vacantia. 1. colum. et vacantia bona dicuntur, quando aliquis decessit ab intestato sine consanguineis vsque ad decimum gradum, vel maritus sine vxore, et vxor sine marito. vt in dict. l. si vacantia et. l. parti. titu. 14. l. 6. par. 6. et bona delata sunt, quando cõfiscantur bona siue ipso iure siue per sententiam. vt per totum titu. ff. et. C. de iure fisci, et. ff. et. C. de his quibus vt in dignis, et bona vacantia et delata in substantia, quasi idem sunt. vt colligitur ex omnibus supra allegatis. et tenet Paul. in. l. fin. de sacrosanct. eccle. ex quibus omnibus traditis in hac questione inferuntur sequẽtes conclusiones.

PRI-

PRIMA conclusio.

PRIMA conclusio, quod ad prescribenda bona fiscalia, est discrimen inter fiscum ecclesiasticum et secularem.

SECVNDA conclusio.

SECVNDA conclusio, quod bona confiscata propter heresim, pertinentia ad fiscum ecclesia-

ſticum preſcribuntur quadraginta annis a tempore mortis heretici, ſi eodem tempore reputabatur catholicus, et preſcribentes ſint catholici et poſsideant cũ bona fide.

TERTIA conclusio.

TERTIA cenclusio, quod bona confiſcata propter heresim, pertinentia fiſco ſeculari, præſcribuntur per quinquenium, a tẽpore mortis heretici anteaquam accuſetur dumtamen preſcribentes ſint catholici, et habeãt bonam fidem.

QVARTA conclusio.

QVARTA conclusio, quod in alijs bonis delatis fisco seculari, preter heresim vel quia sunt vacantia, post denuntiationem prescribuntur quadrieunio.

QVINTA conclusio.

QVINTA conclusio, si predicta bona nõ sunt denũtiata, prescribũtur decennio cũ titulo et bona fide, et sine titulo per viginti an-

ti annos cum bona fide.

SEXTA conclusio.

SEXTA conclusio, quod bona incorporata in fiscum prescribuntur quadraginta annis.

Vnum tamen non omitto, quod est singulare; quod non reperio tactum per doctores in specie que est ratio, quod bona hereticorum prescribãtur per quinquenium; et in alijs confiscationibus requiritur maius tempus, ego credo quod est speciale impietaté catholicorum descendentiũ ex he-

reticis,

reticis, pro vt dicit Abb. in dictō. c. cum nobis, et doctores in dict. c. si. de prescriptio. in. 6. quod contra ecclesiam Romaná currit prescriptio hoc casu quadraginta annorú cum sit regula generalis, quod ad prescribendum contra Ecclesiam Romanam est necessaria prescriptio centenaria, sit propter posidétes catholicos, et infauorem eorum, ego do aliam rationem: quia in vita heretici, licet eius bona possideantur per multum tempus, nó currit prescriptio, nimirum si post morté heretici, a morte eius currat prescriptio per quinquennium. et sic, si mihi casus occurreret, practicarem predictam instructionem, quia consonat iuri communi.

et ſi condentes eá, voluiſſent quod requireretur preſcriptio quadraginta annorum, declaraſſent, ſed cum ſint tot iura diuerſa, in preſcriptione bonorum fiſcalium ſupra relata, noluerunt diſponere, recuſando laborem, ſed quod eſſet caſus omiſſus, et relictus diſpoſitioni iuris communis. et ita audiui tenere Licentiatum Malpartida, qui fuit cõſiliarius regalis, dum eſſet in hac ciuitate, quia fuit capellanus maior Capelle regalis Regum nouorum, qui conſultus ab Inquiſitoribus predicte ciuitatis: tenuit, predictam inſtructionem eſſe veram: et ſecundum ius commune qui quidem Licentiatus fuit maximus literatus, et hec nõ ſunt con

temnen-

temnenda: ſed multú notáda, quia eſt materia intricata et forte nó inuenietur alibi ſic enucleata.

QVAESTIO decimaſeptima.

DEcimoſeptimo quero, et eſt queſtio ſatis dubia ſi aliquis poſsidet bona vinculata, et comittit crimen hereſis, et ſecundum naturam vinculi, quia eſt tertiú, et quintú vinculatum cú onere reſtituendi ſubſtitutis ad vinculú, et nó poteſt perdere predicta bona

an durante eius vita gaudeat fiscus vsufructu, an statim veniat ad substitutum, taliter quod ille substitutus habeat proprietatem et vsum fructum. questio est ardua quã disputauit Alexan. consilio. 23. in primo volu. vbi cõcludit quod statim admittitur substitutus non expectata morte naturali. Idem. Alex. in consilio. 97. 3. volumine. Idem Segura in Repetitione. l. coheredi. §. cum filie num. 246. ff. de vulga. et popula. sed cõtrarium tenet Angel. in. l. Pampinianus. §. meminisse. ff. de inofficioso testamento. colum. 2. singulariter Albericus in l. peto. §. predium. ff. de legatis. 2. Paul. de Castro in. l. ex facto. §. ex facto. ff. ad Trebellia. speculator

de

feudis verſicul. 40. §. de homagis per tex. in. l. ſtatius florius. §. Cornelio fęlici de iure fiſci. ff. qui videtur caſus expreſſus de hoc Plate. in l. 1. de penis fiſcalibus lib. 10. et ita per illum text. practicatur, quod durante vita condemnati, fiſcus vtitur vſu fructu, et ad eum non reſpõdent. Alexan. et Segura. poteſt tamen reſponderi, quod ibi loquitur, in fideicommiſſo conditionali. ex eo, quia illa mulier, fuit grauata reſtituere poſt mortem. et ſic erat incertum, an, fideicommiſſum eſſet exiturum, nam, fideicommiſſario ante mortem grauati decedente deficit fideicõmiſſum, quia cõditionale. vt in. l. hęres meus. ff. de cõdi. et demonſtra. et. l. vna. §. ſin au

tem. C. de caducis tollen. ideo, pẽdente conditione, retinet fiſcus, ſed in bonis ſubiectis reſtitutioni, in quibus ſunt vocati. omnes de agnatione, ceſſat prędicta ratio. Et hęc reſpõſio, colligitur clare, ex dicto. §. Cornelio. ibi, quia interim mori poſsit, et in finalibus verbis, ibi, ideo a petitione repellitur. et glo. in parte cõſtitutum eſt; ſentit hoc clare, reprobando allegationem felicis. ex eo, quia nõ dicitur creditor, cui debetur ſub conditione, vt in. l. is cui. ff. de actio. et obligat.

QVAESTIO decimaoctaua.

DEcimooctauo quęro,et eſt etiá dubia, et dubitatiſsima quæſtio, et quotidiana:vtrum,herericus occultus acqui quirit fiſco,videlicet: ſi aliquis inſti tuit hęredé hęreticũ:vel ei donauit aut,legauit aliquid: anteaquam ſit declaratus hæreticus, ignorans illum eſſe hæreticum:ſi hęreditas do natio,vel legatũ, veniet ad fiſcum,

vel, ad ſubſtitutum, vel, coniunctũ aut, aduenientes ab inteſtato. vt in l. vna. §. in primo, et ſecũdo. C. de cadu. tollen. et licet, plura, poſſent acumulari: adducã principalia fundamenta pro vtraque parte, et pro parte affirmatiua, quod veniat ad fiſcum. facit. l. 4. titul. 3. 6. partita, quæ videtur velle, quod ad hoc, vt dicatur, hęreticus incapax acquiſiſitionis: requiritur ſententia declaratoria, cuius verba ſunt. Otroſi dezimos, que el que es juzgado por hereje, no puede ſer heredero de otro. ponderandus eſt tex. en quanto dize iuzgado, quia de notat declarationem: vt non poſsit eſſe hęres, ad idem eſt text. et clarior, in. l. 4. tit. 26. par. 7. cuius verba ſunt,

in finalibus verbis. Otro si dezimos, que no le pueda ser dexada manda en testamēto de otro:ni ser establecido por heredero de otro hombre,y aun dezimos,q̃ no deue valer su testamento, ni donacion, ni vendida que le fuesse hecha,ni la que el hiziesse a otro de lo suyo: del dia que fuesse juzgado por hereje en adelante. ergo bene sequitur,et clare,quod ante illam diem, qua fuit declaratus hæreticus: potest acquirere fisco. hęc duę leges. videntur decidere clare hanc quæstionem,quod ante declarationem legatum factum,hæretico,vel hæreditas valet. et per consequens acquirit fisco. et pro hac parte facit doctri.abb. in cap.nihil de electio.

ibi quartus casus, vbi tenet, quod si prælatus fuit priuatus prelatura, tenent omnia gesta per ipsum esse valida: si fuit occultũ, incidisse in hæresim, anteaquã declaretur. ex quo infertur, quod ante sententiam declaratoriam, non dicitur incapax ad acquirendum, sed pro contraria parte negatiua, imo, quod hæreticus occcultus, est ipso iure incapax bonorum: et per consequens, non acquirat fisco. facit text. in. l. si inmetallum. ff. de his quæ pro non scrip. et in. l. secunda. C. de heredi. instituen. vbi probatur, quod id, quod relinquitur damnato immetallum habetur pro non scripto et venit ad substitutum, vel, aduenietes ab intestato. secũdo pro hac

parte,

parte, facit determinatio Ioannis. Fab.in.§.legari. instit. de lega.vbi dicit, quod nõ valet legatum factũ heretico:et loquitur indistincte, sit occultus vel non. ad idem est text. in.l.10. titulo de las mandas foro legũ lib.3.cuius verba sunt. defendemos q̃ ninguno pueda mãdar de sus cosas a ningun herege.et sic loquitur indistincte. Tertio facit tex. in.c.excõmunicamus,el grande de hereti. in.§. credentes, vbi hereticus,est incapax,acquisitionis bonorum actiue et passiue,nulla facta distinctione: an sit ante declarationẽ vel post declarationem.et Ioan, de Anania ibi in.2.columna. numero 7.dicit hec verba,quid faciendum de illa hereditate : quæ defertur

istis, qui capere non possunt. quia sunt intestabiles etiam passiue, vtrum, vadat ad successorem, vel fiscum. vbi determinat, quod vadit ad alium successorem, quia ista hæreditas, videtur pro nõ scripta, quæ non vadit ad fiscum. allegat tex. in dict. l. si in metallum. ff. de his, quæ pro nõ scrip. quia ad hoc, quod veniat fiscus est necesse, quod ille, cui aufertur hereditas, habeat nomen heredis. l. Pampinianus. §. meminisse. ff. de inoffi. testa. alias, cum nihil fundetur, in persona non capacis, ergo nihil est, quod fiscus posit acquirere. hæc sunt verba Ananiæ loco allegato, qui nulla facta distinctione: an sit declaratus hereticus, vel non, determinat nostram questio-

ſtionem in terminis. ad idem eſt.l. parti.titu.7.l.fi.6.part.quæ idem ad literam diſponit, nulla facta diſtinctiõe, imo loquitur videri meo in heretico occulto, et ſic, in noſtro caſu in terminis. En quanto dize, y aun dezimos que ſi el teſtador, eſtableſciere por ſu heredero a alguno, cuydãdo ſin duda ningũa q̃ era ſu hijo, q̃ ſi deſpues de la muerte fueſſe ſabido en verdad, que no era, perderia porende el heredero, tal heredad, porque no la merece auer, pues que ſabido es verdaderamente que no es ſu hijo del finado, pero tal herencia como eſta, no ſeria del Rey, mas de los parientes mas propinquos, del teſtador ſi los vuiere. concordat text. in.l.fi.ff.de

hered. inſtituen. dize luego la ley, eſſo miſmo ſeria, ſi algun Chriſtiano eſtableſcieſſe por ſu heredero, algun herege, moro, o judio, que la heredad en que fueſſe eſtableſcido do por heredero alguno deſtos ſobredichos, auerlayan los mas pro pinquos pariẽtes del teſtador, y no el Rey, maguer, eſtos no la mereſcieſſen auer, et ideo, cũ iſta dictio, eſſo miſmo inducat repetitionem, precedẽtis qualitatis. vt in. l. in repe tendis. ff. de lega. 3. et ibi Bar. et Al beri. eſt idẽ dimittere, heredẽ here ticũ, exiſtimãs illũ eſſe catholicũ ſi cut ille qui inſtituit heredẽ aliquẽ, tanq̃ filium qui nõ erat filius ſuus. 4. videtur mihi de hoc caſus expre ſus in. l. ſi in metallũ de iure fiſci. ff.

qui

qui expresse videtur decidere hanc questioné, nam dicit quod relictũ damnato immetallũ ante sententiá, ad fiscũ non venit, iũcta glo. ibi que dicit quod in relicto post senté tiá, erat minus dubiũ. et sic probatur, quod ante sententiá non acquirebat fisco. et per illá. l. cũ glo. probatur clare, et videtur tenendum, quod hereticus occultus nó acquirit fisco quia si hoc procedit in dãnato in metallũ, a fortiori in hereti co, cũ grauius sit eterná quam tem poralem ledere magestaté. c. vergẽtis pro hac parte allego. l. parti. que caret respõsione, que est. l. 5. ti. 25. par. 7. cuius verba sunt. y aũ de mas desto, mãda q̄ le vuieré hecho o hiziere el a otro, de aquel dia en

adelan

adelante que le entro en el coraçó de hazer lo: no queremos que vala. et tex. loquitur, in apoſtata. et ſecundum Hoſtien. in cap. 1. de apoſtatis, apoſtata, per fidei punitur vt hereticus, quia hereticus eſt: exquo receſsit a fide. et habet locum in apoſtatis: iura loquentia de hereticis, ſequitur Abb. et Anania. in dicto cap. 1. de apoſtatis. 6. et finaliter allego cóſilium Soci. 22. volu. 1. qui determinat hác queſtionem pro hac parte per pulchra fundamenta, que non curo recitare. ſed ero contentus remiſsione. et inter alia allegat vnum ſingulare fundamétum, ſcilicet, quod eoipſo, quod quis comittit crimen lege mageſtatis: amittit dominium ipſo iure, vt

tenet

tenet Dinus in. l. Imperator. ff. de iure fisci. et ibi Bar. per. l. penul. et fina. C. ad. l. Iuli. magestatis. et est l. 5. tit. 2. part. 7. et idem in heretico, et a fortiori per tex. in dict. cap. vergentis de hereti. et est casus expressus et vulgaris. in cap. cum secundum leges de hereti. lib. 6. si ergo ipso iure, amittit omnia bona a die commissi criminis, a fortiori efficitur in habilis, ad acquirendum alia bona. Argumento. tex. in cap. quemadmodum de iure. iurand. quia facilius aliquid retinetur, quá de nouo acquiratur. l. patre furioso, de his qui sunt sui, vel alieni. ff. et in. l. pluribus §. et si placeat. ff. de verb. oblig. nec obstant, leges par. in contrarium allegate, quia probant

bant a contrario ſenſu quod nõ ha bet locum, quando reperitur contrariũ iniure. vt in. c. a nobis, el grã de, de ſent. excõmu. et quod reperiatur diſpoſitũ cõtrariũ. eſt tex. in d. l. in metallũ. ff. de iure fiſci. et in d. l. 5. tit. 25. part. 7. et in. d. l. fi. tit. 17. 6. part. Itemquia ille leges partite non negant, quod hereticus occultus, non acquirat fiſco. maxime quod dicta. l. quarta corrigitur per tex. in dict. cap. cum ſecundum leges de hereti. lib. 6. cui in hoc ſtandum eſt, vt dicit Gregorius Lupus in dict. l. 4. et tradit Ioannes Faber in principio inſtutu. quibus aliena, liceat vel non, et dicit ipſe et beue, quod ſi hoc ſanxit. l. par. incrimine leſe mageſtatis, vt habetur in. l. 4.

tit.

tit.2.ſupra ea parti.idem et multo fortius in crimine hereſis,cum longe grauius ſit eternam,quam temporalem ledere mageſtatem.c.vergentis de hereti.et in authen.gazaros cod.titul.C.nam ſtandú eſt,in hoc iuri canonico,quia delictú hereſis,eſt mere eccleſiaſticú. in.c. Inquiſitionis.§. ꝓhibemus de hereti. lib.6.Idem tenet Palatius Ruui.in ſua repet.fol.82.in.§.ſed pulchrú eſt.4.col.Abb.in.c.1.de offi.ordi. ſed poterit quis dicere, quod predicta.l. partitę. dicit duo, quod poſt declarationem,nihil valet donatio facta ab hęretico,nec ſibi facta,nec venditio, et licet corrigatur, in alienatione, a die cómiſsi criminis per tex.in dict.cap.cum ſecundum

leges

leges. non tamen corrigitur in acquisitione. quia tex. in dict. cap. cũ secundũ leges, non loquitur in acquisitione, solummodo loquitur in alienatione, et non in acquisitione, quia respondeo secundum. Bal. in l. 2. C. de in dicta vidui. tollen. 2. colum. et in authentica quas actiones, de sacrosanct. eccle. et Pau. ibi 2. colum. et ait, quod in correlatiuis correctione facta in vno, correlatiuo: cẽsetur facta in alio. et cum alienare, et acquirere, sint correlatiua, vt probatum est in dicto consilio Soci. et est notum in iure correcta prædicta. l. in alienatione, censetur correcta in acquisitione. nec obstat doctrina Abbatis. allegata in dicto cap. nihil de electio. quia

substi-

ſubſtinetur ex ratione. tex. in. l. bar barius. ff. de officio præto. quia eſſet maximum inconueniens quod retractarentur omnia acta, per prelatum occultum hæreticum in officijs, et beneficijs, et iuriſdictionalibus, quia irritarentur, proceſſus et ſententię et ſimilia, quod non eſt dicendum, quia eſſet, contra vtilitatem publicam. ſecus eſt, quando vertitur prȩiudicium contra vtilitatem priuatam. ita tenent docto. in dict. l. Barbarius. et Ioan. Faber in. §. ſi cum aliquid. inſtitu. de teſta. fina. colum. vt refert et ſequitur Iaſon. in dict. l. Barbarius. nume. 67. Bald. in. l. non omnis. §. 1. ff. ſi certum petatur. Abb. et doct. in cap. ad probandum de re. iudi.

glo.expressa in cap.2.§.fin.de hæreti.in. 6. qnam tenet ibi dominicus, et Philip.licet alij doctores, nõ allegent eam in prædictis locis, et secundum hanc decisionem, quæstionis, bis pronũtiaui et meæ senté tię, fuerunt confirmate, in consilio Inquisitionis. post multas altercationes, quia dominis consiliarijs vt audiui fuit sibi hæc quęstio valde dubia.

QVAE-

QVAESTIO decimanona.

DEcimono no quæro, ſi pater commiſsit crimen hęreſis, qui dederat aliqua bona in peculium profecti-cium, filio, ſi confiſcabitur prædi-ctum peculium, et videtur dicen-dum quod non per tex. quem Bar. et docto. ibi dicunt ſingularem, in l. 3. §. ſed vtrum. ff. de minori. Bar. et cõmuniter docto. commendant eum in. l. ſi finita. §. ſi de vectigali-

bus. ff. de damno infecto. et ibi dicit Ioan. de Imola. credere non esse alibi illum casum, et hanc conclusionem tenet Bald. in. l. 1. qui bo. cedere po. dicens esse mirabile, quod si pater, est ciuiliter mortuus, non succedit fiscus in peculio profectitio, sed remanet apud filium. vt in dicto. §. sed vtrum. Iason. §. actiones, instituta de actio. num. 42. Sa licet. in. l. si quis. post hac de bonis damna. et est communis conclusio, sed hoc nõ obstante dico, quod in nostro casu debet confiscari prædictum peculiũ profectitium, quia secundum. Ioan. de Imola. et Alex. in dicto. §. si de vectigalibus. colũ. 20. et. 21. limitatur, nisi pater esset damnatus de crimine læsæ magestatis.

ſtatis,tunc etiam confiſcatur.probatur in.l.quiſquis.C.ad.l.Iuliam mageſta. iunctis his quę ibi notantur. et ſi hoc eſt verum in crimine lege mageſtatis,multo magis incrimine hæreſis. vt in cap.vergẽtis de hære. maxime,quod ſi pater commiſsit tale delictũ: ex quo condemnato patre, filius efficitur ſui iuris. tunc deſinit eſſe peculium. vt in. l. fina.C. de in officio. et confiſcantur tanquam bona paterna. caſus eſt ſingula.in.l.1.§.ſed ſi alio,verſ. ſed ſi morte, quando actio de peculio eſt annalis. ff. omnia hęc tenet Xuarez in.l.poſt rem de re iudi.ff. colum.3.et.4. fol.118. ne ſim fur laboris alieni licet oblitus fuit tex. in cap.2.§.filij.de hęreti.lib.6.vbi

est tex. quod per delictum, hæresis commissum a patre, liberatur a patria potestate filius, quem tex. commendant ibi Ioan. Andr. et Dominicus, et Ancarra. et Philip. et dicunt vnicũ, et singularem, et sic ex vtroq; capite in crimine hęresis cõfiscatur pecnliũ profecticiũ: sed in aduẽtitio nõ est dubium: nisi quod nõ confiscatur circa proprietatem cum sit filij, sed est dubiũ: si viuente patre, confiscabitur vsus fructus, Bart. in. d. §. sed vtrum dicit, quod dubitari potest, tamen quod vidit seruari: quod confiscetur. Argumẽto tex. in. l. si postulauerit. ff. de adulte. et in. l. statius. §. Cornelio felici. ff. de iure fisci. Salice. in. l. si quis post hac de bonis damna. videtur

residere in opinione, quod vsus fru ctus non confiscetur, sed quod remaneat filio. Bart. supra allegatus tenet contra: per prædicta iura. Imo, quod viuente patre, publicetur, quod dicit Xuarez, bene notandum loco supra allegato, sed in nostro casu, in crimine hæresis, tenerem contrarium. Imo, quod non publicetur vsus fructus. Sed quod reddeat ad filium, Quia ratione patriæ potestatis acquiritur, vsus fructus, vt in. l. cum oppor- tet. C. de bonisque libe. cum vulgaribus, et per crimen hęręsis, filius liberatur a patria potestate, vt in di cto cap. secundo, de hęreti. in. 6. ergo filius, cessante patria potestate, sicut cessât in nostro casu, habebit

vſumfructum, et hoc eſt quottidianum, ſed vt nihil remaneat indeciſum: circa omnia peculia. eſt videndum. an propter delictum filij: confiſcentur bona caſtrenſia ipſius filij. et ad hoc eſt tex. in. l. ſi filius. C. de bonis damna. qui determinat quod confiſcatis bonis filij, non cõfiſcantur bona caſtrenſia. et hoc tenẽt Cinus. Bald. et Salic. in dict. l. ſi filius. vbi dicũt, nõ obſtare quod cõfiſcatis bonis alicuius: omnia bona eius confiſcantur, ſed peculium caſtrenſe eſt filij, ergo debet confiſcari, quia reſpõdent, quod verum eſt quod bona pertinentia ad delinquentem debent confiſcari: quã do expectant ad eum iure communi: ſecus in ijs quæ pertinent ad ipſum

ſum de iure ſpeciali,vt eſt caſtrenſe peculium,quod habet miles de iure ſpeciali. et idem tenet Angel. in dicta.l.ſi filius.Bart. Imo, Paul. Caſtrenſis in dict.l.ſi finita.§. ſi de vectigalibus de dāno infecto.Ioan. Lopez in repetitio.rubricę. §.68. num.24. Xuarez loco ſupra allegato. ſed in noſtro caſu ego tenerem contrarium,imo,quod confiſcentur bona Caſtrenſia,in crimine hereſis.per ea quę dicta ſunt ſupra in peculio profectitio,maxime quod in queſtione hac.ſunt qui tenent contrariam opinionem, imo, quod confiſcetur peculium Caſtrenſe.vt tenent Angel.et Romanus in.l.ſi filius. ff.de damno infecto idem Roma.in dicto.§.ſi de ve

galibus num. 15. et idem practicarem ſi in meo tribunali caſus eueniret quia hucnſq; non venit.

QVAESTIO vigeſima.

VIgeſimo quero, de quæſtione quotidiana, et neceſſaria, ſi hereticus recóciliatus, erit exemptus ab obligatione creditorum taliter, quod ſi fiſcus, qui ſucceſit in eius bonis, poteſt ſol-

uer e omnia debita: poſsint credito res, habere recurſum, cõtra perſonã delinquenté, et eius bona acquiſita poſt reconciliationé. hęc queſtio mouetur, per Paul. Caſtrenſem in. l. ſi marito. ff. ſolut. matrj. numero quarto, et ibi concludit, quod, quando bona alicuius, transferuntur in tertium ex contractu. non eſt in voluntate debitoris liberare creditores, a ſua obligatione. per text. in. l. 2. de heredita. vel actione. vendita, et in. l. pacto ſucceſſorũ. C. de pactis. quia ſi aliquis habet creditores: et védidit hereditatem ſuã, vel omnia bona, remanet obligatus ad ſoluéda debita ſua: ſecus quando ſua bona tráſeunt, ex diſpoſitione legali, quia

l. bene

l. bene poteſt liberare aliquem et transſferre ſuam obligationem in aliũ. et hoc cõtingit quando tráſeunt per confiſcationem, allegat text. ad hoc in. l. ſi debitori. ff. de fide iuſſo. quæ nihil facit ad propoſitum. poterat vel voluit allegare text. quia adhoc eſt expreſſus in l. ſi debitori. C. de ſenten. paſsis. et ibi Angel. et Salice. qui ſic intelligunt, et probat expreſſe tex. ibi dũ dicit, eris tamen alieni ex pręceden ti tempore liberatur, ſed operęprętium eſt videre, ſi poſt reconciliationem: reconciliatus venit ad pinguiorem fortuná: ſi creditores quos ante recõciliationẽ habebat eũ po terunt conuenire. et Angel. ſingulariter. et expreſſe tenet, quod non

in dict. l. ſi debitori. C. de ſenten. paſsis. et eſt tex. et ibi glo. in. l. tutor. C. eodem in quantū dicit tex. quanquā locupletior ſit. quod ego intelligo quando bona confiſcata ſufficiunt ad ſoluenda debita delinquentis, quia imputent ſibi creditores ſi non petierunt et intentarunt ſuas actiones cōtra fiſcum, ſed ſi nō fuerunt ſufficiētia, in eo quod defuerunt ſoluet predictus delinquens, reconciliatus de bonis queſitis poſt reconciliationem. Argumento tex. in. l. 1. C. de fide iuſſo. et quia creditores propter eius delictum non debent amittere ſua debita ſine culpa ſua, et delinquens non debet reportare commodum ex ſuo dolo, quia dolus alicui patroci-

trocinari non debet, vt sunt iura vulgaria.

QVAESTIO vigesimaprima.

VIgesimopri mo quæro, et hec questio potest multotiens, contingere in susceptoribus fisci, quia ex pecunia fiscali: susceptor emit aliquẽ rem suo proprio nomine, vtrum queratur dominiũ fisco vel dicto susceptori, et videtur quod sibi queratur, per tex. in. l.

si ex ea. C. de rei vẽdica. et in. l. 1. si quis alteri vel sibi, et in. l. patruus. C. Commu. vtriusque. iudi. et est l. parti. quinta. lex. 49. titulo. 5. quę iura dicunt, quod si aliquis ex pecunia aliena, emit aliquam rem: suo proprio nomine, et est sibi tradita: queritur, sibi dominium, sed predictis iuribus non obstantibus, determinat cõtrarium: Franciscus Lucanus insuo tractatu de fisco, ibi vndecimus casus in. 2. columna. dicens, quod in fisco, res succedit loco pretij, sicut in ecclesia, et in minore et milite, et quod potest vendicare predictam rem in subsidiũ, et non alias, allegat notata in. l. si proponis. C. de rei uendica. et nullum aliud verbum dicit, sed loquẽdo rẽ

do resolutiue et vere in hoc casu, est distinguendum, et hanc distinctionem facit Bald. in dict. l. si proponis. quem refert et sequitur Gregorius Lupus in dict. l. parti. supra allegata, quod aut aliquis emit proprio nomine ex pecunia illius cuius administrabat bona sua, vt est tutor vel curator vel prelatus ecclesiæ, vel qui tenebat administrationem bonorum militis. et in hoc casu: competit his rei vẽdicatio. quia dominium fuit eis quæsitum, et nõ ementi, et loquendo in tutore vel curatore, est tex. in. l. curator. C. arbitrium tute. et in milite. est tex. in dict. l. si proponis et idem dicit. ibi gloss. in ecclesia que approbatur cõmuniter, et omnes hos casus ponit

prædi-

prædicta.l.partite,et est speciale in milite, et minore, in ecclesia quæ vtitur iure minoris, et sic habent electionem: aut vendicare rem, aut petere pecuniam. et idem erit in fisco: qui ita est priuilegiatus sicut minor et ecclesia. vt est: l. fina. titu. fina. 6. parti. licet, de iure communi sit dubiũ, ex quo infertur: quod non bene dicit Franciscus Lucanus, in quantum dicit, fiscum vendicare rem, in subsidiũ, et non alias aut ex ista pecunia, minoris, ecclesię, militis et fisci, emit extraneus suo nomine: qui non erat administrator. et loquẽdo in milite est idẽ quod si emeret eius administrator, et est speciale in milite, et licet in hoc fuerunt opiniones contrariæ,

quas citat dictus Gregorius Lupus in.d.l.parti.vbi refert doctores qui fuerunt contrarij,quos non curo recitare, quia esset super fluum. d. l. parti.in distincte determinat:qnod à quocunque ematur : quæritur dominium militi. et in hoc residet ibi lupus , aut loquimur in minore , et ecclesia, et fisco, et tũc tenuit Bar. in.d.l. si proponis. quod non efficitur minoris,et ita đ singulis,ex quo infertur quod in hoc casu, non cõpetit sibi vendicatio , nisi in subsidium: quando emptor nõ esset soluendo. idem tenet in. l.filiæ. ff.de solutio , quia res empta succedit loco pretij:et quæritur dominiũ ipso iure , minori , fisco et ecclesiæ , sed Bal.et Salice .in.d.l. si propoponis

de rei

derei vendica. tenent contra, imo, quod non competit ſibi vendicatio, in ſubſidium, ſed hippothecaria. per. l. 3. ff. de rebus. eorum, ex quo infertur quod fiſcus, et ſic, de ſingulis ſupradictis, non eſt dominus. vt in. l. nec pinus. ff. de regu. iuris. et ſic eſt concludendum ſecundum lupũ ibi: quod extraneo emẽte ex pecunia priuilegiati: nec in ſubſidium, res empta erit minoris, vel fiſci vel eccleſiæ, ſed aget hippothecaria: ad habendam ſuam pecuniam.

QVAESTIO vigeſimaſecunda.

Vigeſimoſecundo quæro, ponamus caſum, q̄d ſuſceptor fiſci: nomine eius vendidit rem alienam, vtrum valeat talis vẽditio. et eſt caſus notabilis licet vulgatus. in. l. bene azenone. C. de quadri. pręſcriptio. in. l. omnes eodẽ tit. quę dicũt: et diſponunt, valet talis venditio, ſed fiſcus tenetur re-

dere pretium domino rei. dum tamen ab ipso domino, petatur infra quadriennium, concordat. l. partite. 53. titu. 5. parti. 5., sed post quadriennium: non potest petere pretium, sed prædicta iura habent plures limitationes, quas ponunt doctores in. l. omnes eod. tit. Cursetus ponit nouem limitationes, in repertorio Abba. in verbo. l. quas non curo recitare, quia ibi possunt videri. solummodo pono tres principales limitationes, et est, quod prędicta. l. nõ habet locum in principe non posside nte prædictá rem. ita Bart. in. l. fi. C. si contra ius, vel vtilita. et ibi docto. moderni. secũda limitatio est: quando princeps posideret cum mala fide. quia sci-

ret rem esse alienam, nam, hoc casu nō haueret locum prædicta alienatio. glo. in. l. vna de venditio rerum fisca. lib. 10. et in. l. 2. de communi rerum. alie. et ibi Bar. abb. in c. 2. de rebus ecclesię non alienam. Tertia limitatio, quod non habet locum prędicta. l. in minore, quia minor, potest petere restitutionem in integrum, contra fiscum. l. 1. C. si aduersus fiscum, secūdum Ange. in. l. 1. de fide instrumento. et iure hast. fisca. lib. 10. in sua repetitione.

QVAESTIO vigeſimatertia.

VIgeſimotertio quæro, quia hic tractatur de materia fiſcali, et dicit text. in. l. non puto de iure fiſci. ff. quod in dubio, eſt iudicandum contra fiſcum, neceſſarium eſt intelligere hanc. l. et repertorium, Inquiſitionis, in parte fiſcus in fine, dicit, quod in dubio iudicandum eſt potius contra fiſcum, quod intelligit, ſiue ſit du-

dubiũ in probationibus, quia ſunt pares probationes: ſiue ſit dubium in iure. ſed dicit, quod Ioan. Andr. et Anto. videntur tenere contrariũ videlicet, quod cauſa fiſci, eſt fauorabilis, ſicut cauſa matrimonialis, allegant Anto. in cap. in noſtra, de teſti. et Ioan. Andr. in additio. ſpe. titu. de teſte. §. qualiter. Mattheus matheſala. in notabili. 72. extẽdit generaliter, procedere dictam. l. ſiue ſit dubium in iure, ſiue in ſententijs. quia duo iudices, protulerunt diuerſas ſententias: ſiue ſit dubium in probationibus vt dictum eſt. cõfirmatur, quia ſi duo inſtrumenta reperiantur eadem die confecta, vnũ pro dote, et aliud pro fiſco. prefertur inſtrumentum dotale. Ita te

net

net Bal.in.l.dotis. C.de iure doci. et in.l. ad exactioné. C.de dotis pro missio. Iason. melius quam alibi in l.1.solu matri.ff.37.num. mirabiliter intelligit prædictam. l. dicit, quod veritas est: in legendo et con sulendo, quod quotienscũq; fiscus, venit ex causa lucratiua, vt puta, quia aliquis est in dignus, vel ratiõe alicuius delicti, sunt confiscata bona. quod in his casibus, et similibus, iudicandum est cõtra fiscum. et in hoc casu loquitur dicta. l. non puto. aut fiscus cõtendit iure proprio ratione contractus, et hoc casu: potius fauetur fisco, quã priuato. allegat tex.in.l.1.§.fina.et ibi Iacobus de Bellaper. C.de cadu. tollen. et in hoc casu, habet fiscus plura priui

legia: quæ enumerantur per Bald. in.l.prima. C.de heredi. vel actio. vendit.et dos,et fiscus,æquiparantur, et ita loquitur Bart. in dicta.l. prima. et si diceretur, pro vt dicit Alexand. quod hęc solutio, est diuinatoria. respondet Iason, quod non est diuinare: sed propria est natura illius.l. si consideratur titulus, sub quo est situata, quia quotiens. l.loquitur generaliter, debet intelligi, secundum titulum sub quo sita est. text.est in.l.Imperator,de in diem adiectio, iste intellectus ad dictam legé non puto,fuit Rapha. Cuma. in dicta. l. prima solu.matri.quem refert, et sequitur Angel, in.l. sciendum, in principio. ff. de appella. recipien. et hęc est veritas

secun-

ſecundum Iaſon. dicta. l. prima, et dicit, quod a nemine, ita eſt declaratum, poſtea vidi Cobarruuias in capitulo decimoſexto. lib. primo. Reſolu. quæ loquitur ſingulariter, et in effectu concordat cum Iaſon.

QVAE-

QVAESTIO vigeſimaquarta.

VIgeſimoquarto quero, et nõ eſt minus neceſſarium, determinare hanc queſtionem, quā alias, an fiſcus teneatur dotare filias hereticorum. hanc queſtionem ſolus Bal. originaliter determinauit in. l. fina. C. de dotis promiſsio. et ibi determinat, quod fiſcus tenetur dotare filias, idem repertorium Inquiſitionis, jn parte dotes. 5. colum. et in parte fiſcus. 4. colum. per predictam determinatio-

nationem Bald. hanc queſtionem mouet Ioan Lupus. in repetitio.c. per veſtras fol. 82.§.23.fina.colũ. incipiens.ſed pulchrum eſt videre, et eam examinat lato ſermone, et dicit, quod ſi pater, tanquam hereticus cõdẽnatur, et eius, filij ſunt catholici, non priuantur ſua legitima vt.l.manicheos, et. l.quicunq;. C. de here.et.l.regni, parti.7.tit.26. l. 3. que iura hodie ſunt correcta, per.c.cum ſecundum leges, de here.in.6.cui ſtandum eſt, cum ſit delictum mere eccleſiaſticum, vt in cap. Inquiſitionis de hereti. lib. 6. §. prohibemus. notat Abb. cap.1. de officio ordi. ſed, quamuis publicentur bona, et applicentur domino tẽporali. dicunt aliqui vt narrat

Pala.

Pala. Ruui. quod is qui ſuccedit, in bonis hæreticorum, ſaltim de ęquitate, et humanitate deberet eorum filios alere, vel aliquid pro alimentis relinquere: cũ vita ſibi relinquatur, qua ſine virtute conſeruari non poteſt, iuſtum eſſe dicunt, vt alimẽtari debeant, vel aliquid pro alimẽtis concedi, ex quo infertur, quod cum dos, ſuccedat loco alimentorum, quod fiſcus teneatur filias dotare vt tenet. Bald. loco allegato, quẽ refert Pala. Ruui. predicto loco allegato, ſed nihilominus, cõtrarium practicatur. per tex. in. d. c. cũ ſecundũ leges, dictus Pala. Ruui. facit diſtinctionẽ, quæ videtur mihi iuridica, quod ſi filij ſint nati poſt delictum cõmiſſum, habet locũ di-

ſpoſitio

spositio dicti.c. cum secundũ leges et quod hoc casu, nõ debent alimẽtari, nec dotari, sed si fuerint nati, vel cõcepti, ante delictũ cõmissum ex quo nati sunt, anteq̃ delictum cõmitteret pater, quod hoc casu, filij debent alimẽtari, et filiæ dotari, quia pater tenebatur ad dotãdũ, et alimentandũ filios, vt in. d.l.fi. C. de dotis promissio. et in.l. qui liberos.ff. de Riptu.nuptia. et in.l. obligamur de actio. et obliga.ff. que loquntur in dote, et in alimentis. l. si quis a liberis.ff. đ liberis. agnocen. in cuius confirmationẽ, facit consilium Calderi. sub.tit. de hæreticis, et est consiliũ tertium, qui ad vtrãque partem disputat quæstionem, cuius fundamẽta: nõ curo recitare,

pro-

propter euitandam prolixitatem, vbi concludit, filios natos ante delictum commissum, non incurrere in penis inhabilitatis. et inter alia fundamenta que allegat. est tex. cũ sua materia in. l. emancipatum. ff. de sena. et tex. in. l. senator. C. de dignita. lib. 12. et. l. filij senatores. ff. ad munici. vbi filius ante natus, ex superueniente dignitate in personam patris, non consequitur priuilegium, vel honorem: et per consequens, si nõ honorẽ, ergo nec penã, vel onus, vt in. l. ex qua pena. ff. de Regul. iuris: pro ista parte, est tex. expressus de iure regni. l. 6. tit. 27. 2. parti. circa finem, finaliter facit, tex. singularis pro ista parte. l. 2. C. de libertis, et eorum filijs, ex qua. l.

Bald.

Bald. dicit delictum patris, numq̃ nocere filio, qui ante illius delictũ natus est sed illi soli, qui postea nascitur, quia hic solus cõtrahit maculam, et radice patris iam infecta: et hanc partẽ, tenet dictus doctor Simãcas, in suo tractatu de hæreti. c. 29. sed cõtrarium tenet doctor de Villadiego, in suo tractatu de hęreti. in quæst. 23. vbi dicit, quod nulla facta distinctione filius hæreticorum, siue genitus ante delictũ, siue post delictum ligatur penis statutis in. c. statutum de hęreti. lib. 6. qui tex. loquitur generaliter idẽ tenet, Frater Alfonsus Castrẽsis in tracta. de iusta hęreticorũ puni. lib. 2. fol. 179. qui satis ad lõgum examinat quæstionẽ pro vtraq; parte. Ioan.

Lupus de pala.in ſua repetitio.fol. 82.citat cõſilium calde. et fundamenta pro vtraq; parte, et nõ ſe determinauit, Couarrubias, tetigit hanc queſtionẽ in lib. Varia.Reſo. lib 2.fol.117.nu.5. ibi quarto queritur,vbi pro vtraque parte,allegat multa,et cõcludit idẽ,quod doctor de Villadiego,et Alfonſus Caſtrẽſis,et reſpõdet ad omnia quæ in cõtrariũ adducuntur,et poſſunt adduci,nihilominus tamen, quo ad propoſitũ in caſu dotis,et alimentorũ, videtur mihi cõſona iuri,diſtinctio an filij ſint nati ante delictũvel poſt delictum quã fecit dictus Ioan. Lupus,loco allegato,per ea quæ ibi dixit maxime allegando conſiliũ.13. Paul.de Caſtro. vbi elegãter decidit

dit patrẽ teneri ad dotandum filiã, que obligatio inheret bonis eius, et tranſit cũ eis ad quẽcunq; vadant, et cũ hec obligatio ſit nata ante delictum cõmiſſum trãſit cũ bonis ad fiſcũ, in cuius cõfirmationẽ allego, tale fundamentum quod alimenta ſunt de iure naturali. Bart. in. l. 1. §. huius ſtudij. 2. col. verſ. quero vtrũ, ff. de iuſti. et iure et in. l. ſi quis a liberis. §. parẽs. ff. de libe. agno. bal. in. l. nõ ſolũ. §. poſſunt de boniſque libe. et ex hoc infertur, quod cũ alimenta ſint de iure naturali, nõ poteſt princeps tollere filio alimẽnta, propterea dũ concedit licentiã ad faciendũ maioricatũ in eadẽ licentia ponit exceptionem, quod relinquãtur alimenta filijs, vt tradit late

Xuarez in repetitio.l.quoniá de in
offi.testa.ego seruaré libéter distin
ctioné, sed nó audeo propter quan
dá instructioné quæ est.num.23.in
1.cógregatione que videtur deter-
minare contrarium in fine eius, en
quanto dize, que si quedaren algu
nos hijos, o hijas de menor edad, q̃
no sean casados, los Inquisidores
prouean, y den orden q̃ los dichos
huerfanos seá encomédados a per-
sonas honestas, y Christianos vie-
jos catholicos, o a personas religio
sas q̃ los crien y sostengan, y los in
formé cerca de nuestra sancta fee,
y q̃ hagan vn memorial delos tales
huerfanos, y dela cődicion de cada
vno d̃llos, sequitur et facit, porq̃ la
merced de sus altezas, es de hazer

mer

merced, y limoſna aquellos q̃ meneſter lo vuieren, y fueren buenos Chriſtianos, eſpecialmẽte alas moças huerfanas con q̃ ſe caſſen, o entren en religion, ex finalibus verbis huius inſtructionis colligitur, non deberi alimẽta filijs hereticorũ, nec dotes, propterea quia cõceditur ibi ex pietate, et in caſu ſpeciali, quando filij ſint minores, et ſic, quod fit ex gratia, proſuponit nõ deberi de de iure, quia fruſtra precibus impetratur, quod a iure cõmuni conceditur, vt in. l. 1. de theſauris lib. 10. et caſus excepti firmãt regulam in cõtrarium, vt in. c. dominus noſter, 33. q. 2. et in. l. nam cũ liquide de penu. lega. ff. et in. c. quoniam frequenter vt lite nõ conteſta. verum

eſt quod prędicta inſtructio potuiſſet, intelligi de filijs natis poſt delictum cõmiſſum, et non de filijs antea natis vel conceptis, et quod dicta inſtructio interpretaretur ſecũdũ ius, vt in. c. cauſamq; de reſcrip. nihilominus tamen indiſtincte practicatur, quod fiſcus, nec dotat, nec alimentat filios hereticorũ, et certe hęc quęſtio indigeret declaratione principis, vt ſeruaretur dicta diſtinctio, quia eſt conſona iuri cõmuni.

QVAESTIO vigeſimaquinta.

Vige-

VIGESI-moquinto quæro, q̃a prædictæ quæſtiones loquntur in deciſione cauſarum fiſcalium, eſt videndum qualiter procedatur in cauſis fiſcalibus, vtrum procedatur ordinariæ vel ſummariæ, et eſt dicendum, quod vbicunque debitum fiſci eſt, liquidum, procedendum eſt ſummarie. l. ſacrilegij. §. fina. ff. ad. l. Iuliam pecu. et. l. quoniã nonnulli de appellatio. C. et ibi Alberi. et. l. paulo. §. fi. ff. de lega. 3. melior. text. in l. miſsi opinatores de exactoribus. lib. 10. ſecus ſi debitũ nõ eſt liquidum tunc requiritur ordo iudicia-

lis.l.defensionis facultas de iure fisci.lib.10. hãc distiuctioné per supradicta iura,facit. Pla.in.d.l.missi opinatores de exactoribus lib.10 idẽ Pla.in.d.l.defensionis facultas, et Bal.in.l.2. quando fiscus vel priuatus.vbi dicit quod ius fisci,est speciale quod si debitum est liquidum proceditur summariæ, per prædicta iura, et quod non requiritur ordo,et sententia,sed in causis priuatorum licet sit liquidum, tamen desideratur sententia, vt in. l. fina. C.de compensa. idem tenet ibi Salicet. et alij doctores, eãdem distinctionem faciunt Bart. et Pla.in l. si qui, de conueuiendis debito.fisci.lib. 10.

REPERTORIVM QVAESTIONUM huius tractatus.

DE

FINIS.

TOLETI
Apud Michaëlem Ferrerem.
M.D.LXIIII.

VIEM
Confes
cados

colorchecker CLASSIC
calibrite
mm